EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 179, 15 Ekim '97

Gençlik çalışmamızın güncel esasları

Toplumsal mücadelede alt sınıfların genç kuşaklarının tuttuğu çok özel yer, taşıdığı çok özel önem marksist-leninistler için her zaman açık bir sorun olagelmiştir. Tüm devrimlerin ve büyük devrimci mücadelelerin somut deneyimi, gençliğin devrimci siyasal mücadelede taşıdığı çok özel önemi en açık biçimde göstermiştir. Türkiye'nin yakın geçmişi, büyük toplumsal çalkantılara sahne olan son 35-40 yıllık dönemi, bu gerçeği ayrıca doğrulamıştır. Türkiye'nin bu döneminde ilerici-devrimci siyasal mücadelenin yükünü çok büyük ölçüde alt sınıfların genç kuşakları üstlenmişlerdir. Yine Kürt ulusal uyanışı başlangıçta genç aydın kuşaklar içerisinde şekillenmiş, son 13 yıl içerisinde Kürt ulusal hareketinin yaşadığı muazzam gelişmenin esas yükünü de Kürt gençliği omuzlamıştır.

Komünistler başından itibaren gençliğe ilişkin bu temel gerçeğin bilinci içinde oldular. Devrimlerin ve devrimci siyasal mücadelelerin alt sınıfların genç kuşaklarına ilişkin ortaya koyduğu gerçeği özlü bir biçimde formüle eden, "Gençliği kazanmak geleceği kazanmaktır!", "Gençlik gelecek, gelecek sosyalizmdir!" türünden şiarlar kullandılar. Popülizme ve öğrenci eksenli siyasal-örgütsel şekillenmelere yönelttiğimiz çok yönlü eleştiriler, hiç de tersinden gençlik sorununu küçümsemek gibi bir eğilime neden olmadı bizde. Halkçı ideolojiye ve pratiğe yöneltilen eleştiriye paralel olarak ve daha ilk çıkış evresinde, gençlik hareketinin geçmiş deneyimlerine ve güncel sorunlarına açıklık getirme çabası içinde olmamız bunun somut bir göstergesidir.

Bu çaba, aynı zamanda, çıkış dönemimizi önceleyen 30 yıllık evrede büyük bir mücadele enerjisi ortaya koyan, en ileri kesimleri şahsında sosyalizme belirgin bir eğilim gösteren devrimci gençlik hareketinin en temel zaafını (buna ihtiyacı da denebilir) ortaya koyma amacına yönelikti. Gençlik hareketinin geçmiş deneyimlerini ve sorunlarını ele alan çıkış dönemimize ait bir değerlendirmenin şu sözlerle bitmesi bu açıdan dikkate değerdir:

"İşçi sınıfı toplumumuzun en diri, en devrimci, en tutarlı sınıfıdır. Burjuvaziye karşı muzaffer bir devrimin başını çekebilecek, önünü tutabilecek nitelikte ve yetenekte olan biricik sınıf odur. İşçi sınıfı kendi ideolojik ve örgütsel sınıf kimliğine kavuşabildiği ölçüde, devrimci gençlik hareketi de bugüne kadarki birçok temel zaafından kurtulma olanağına kavuşacaktır.

"Gençliğin temel devrimci özlemlerine ve istemlerine ancak sosyalist proletarya cevap verebilir. Gençliğin devrimci eylemini doğru bir çizgide başarıyla ancak sosyalist proletarya yönetip yönlendirebilir.

"Devrimci gençliğin sonu gelmez bir ısrarla sürdürdüğü tutarlı bir dünya görüşü arayışını ancak proletaryanın dünya görüşü, Marksizm-Leninizm karşılayabilir. Devrimci gençliği tutarlı bir dünya görüşüyle ancak proletaryanın komünist sınıf partisi eğitip donatabilir."

"... Komünistler ve sınıf bilinçli işçiler, proletarya sosyalizminin gerçek sınıf bayrağını yükseltebildikleri ölçüde, gençliğin ön saflarından bu bayrağın altına akacak önemli güçler bulacaklardır." (*Devrimci Gençlik Hareketi*, 2. baskı, s.58)

Siyasal mücadele sahnesine çıkışımızın ilk aylarına, Nisan-Mayıs '88 yılına ait bu sözler, partili kimliğimizi ilan etmeye hazırlandığımız

şu günlerdeş, çok daha açık, çok daha somut bir anlam taşımaktadırlar. Komünistler, Türkiye işçi sınıfının öncü devrimci partisinin inşası sürecinin ideolojik ve örgütsel cephelerinde temel önemde mesafeler katetmiş durumdadırlar ve bu gelişme gençliğin en iyi unsurlarının bir kesimi içinde daha şimdiden önemli bir etki ve yankı bulmuştur. Komünistler daha şimdiden gençlik çalışmasında önemli bir birikime ulaşmış durumdadırlar. Bugün ise, bu birikimi değerlendirerek, gençlik çalışmasında gerçek bir atılımı gerçekleştirmek azmi ve somut çabası içerisindedirler.

***

Gençlik çalışmamızın yeni bir atılım süreci içine girdiği bu evrede, bu çalışmanın güncel önem taşıyan bazı yönlerine işaret etmek ayrı bir önem taşımaktadır.

Burada amacımız gençlik hareketinin sorunları ve ihtiyaçları üzerinde durmak değildir. Gençlik hareketinin yeni dönem sorunları basınımızda bugüne kadar bir çok vesile ile yeterli açıklıkta ortaya konulmuş, tartışılmıştır. Bunu içinde bulunduğumuz özel evreye uyarlamak, bu özel evrenin kendine özgü yönlerini, ihtiyaçlarını, sorunlarını, bu sorunların çözümlerini ortaya koymak, özetle bu dönemin özgül politikasını üretmek, bugün artık gençlik kadrolarımızın görev ve sorumluluğu kapsamındadır. Gençlik yayın organımız, bu görev ve sorumluluğun gereklerinin asgari bir başarıyla yerine getirildiğine somut biçimde tanıklık etmektedir. Ki bu nokta, gençlik çalışmamıza ilişkin olarak öncelikle ve özellikle vurgulamak istediğimiz bir husustur. Gençlik birimlerimiz, gençlik çalışması içindeki önder kadrolarımız, gençlik hareketinin ve çalışmasının içinde bulunduğumuz dönemdeki özgül sorunlarına açıklıklar getirmek sorumluluğunun kendilerine ait olduğunun bilincindedirler. Bu doğal bir sorumluluktur. Eğer hareketimiz siyasal mücadelenin temel ve taktik sorunlarına gerekli ideolojik açıklıkları getirmeyi başarabiliyorsa, döneme ve genel siyasal süreçlere ilişkin isabetli tahlillere sahipse, bu durumda, bu açıklıkları gençlik çalışması alanına uygulamak ve bu çerçevede özgül politikalar üretmek için gerekli koşullar var demektir. Doğal olarak bunu da en iyi biçimde bu alanın içinde bulunan, içinde yaşadıkları ortamı ve sorunları en iyi bilecek durumda olan yönetici gençlik birimlerimiz yapabileceklerdir.

Gençlik yayın organımızdan da açıkça izlenebildiği gibi, gençlik çalışmamız giderek farklı gençlik kesimlerine yayılan bir kapsam kazanmaktadır. Başlangıçta neredeyse tamamen üniversite gençliği ile sınırlı olan, sonraki evrelerde sınırlı ölçülerde liseli gençliğe yönelen çalışma, son zamanlarda işçi ve emekçi gençliğine yayılmaktadır. Büyük önem taşıyan bu gelişmede gençlik içindeki yoldaşlarımızın kendi bağımsız inisiyatifi belirleyici olmuştur. Kuşkusuz gençlik sorununa ilişkin geçmiş değerlendirmelerimizde gençlik çalışmasını işçi-emekçi tabanına oturtmak hedefi sık sık vurgulanmıştır. Bu tutum ve kavrayış, *"Komünistler sınıf çalışması içinde genç işçilere, gençlik çalışması içinde ise işçi gençliğe ayrı bir dikkat göstermek zorundadırlar"* sözleriyle veciz bir biçimde ortaya konulmuştur. Fakat komünist hareketin son iki yıl içerisinde sınıf çalışmasında belirgin bir mesafe katetmesine paralel olarak ve elbetteki bunun da etkisiyle, gençlik çalışmamızı işçi-emekçi gençliğe yaymak hedefinin pratikleştirilmesi, tümüyle gençlik birimlerimizin kendi inisiyatiflerinde gündeme girmiş ve gerçekleşmiştir.

Bu gelişme ve pratik, gençlik çalışmamızın asıl sağlam ve sağlıklı eksenine doğru kaymakta olmasının ötesinde bir anlam ve önem taşımaktadır. Bu yönelimi öğrenci çalışması içerisinde kazanılmış genç yoldaşlarımızın bizzat yaşamakta ve örgütlemekte olmaları, onların, hareketimizin marksist ideolojik kimliğini, bu kimliğin sınıf özünü ve eksenini özümsediklerini göstermektedir. Bu onların marksist dünya görüşünü, bu dünya görüşünün sınıf karakterini ciddiye aldıklarını ve bunun gereklerini pratik olarak da gözeten bir tutumla hareket ettiklerini göstermektedir. Gençlik alanındaki pratik çalışmamızın tüm yükünü üstlenen genç yoldaşlarımızın teoriye gösterdikleri özel ilgi bu açıdan rastlantı değildir.

Geride bıraktığımız yaz dönemi çalışmaları bu açıdan önemli bir deneyim olmuştur. Denebilir ki, bir gelenek kırılmış ve yeni bir geleneğin ilk önemli adımları atılmıştır. Genç

öğrenci yoldaşlar yaz dönemini işçi gençlik çalışmasına bizzat yönelerek, bilinçli bir tutumla fabrika ve atölyelere girip çalışarak değerlendirmişlerdir. Bunu, sosyalizm davasını benimsemiş genç aydın devrimcilerin sınıfa yönelme, sınıfla birleşme pratiğinin bir örneği ve göstergesi saymamız gerekir. Bu deneyimin gençlik yayına yansıyan ilk örnekleri, bu yönelimin, ideolojik kavrayışın somutlanması için olduğu kadar, genel bir devrimcilikten sınıf devrimciliğine geçiş açısından da nasıl bir pratik önem taşıdığını çarpıcı bir biçimde göstermektedir. Gençlik birimlerimizin önünde, yaz çalışmasının bu açıdan tüm deneyimini toparlamak ve genellemek gibi bir görev, acil ve güncel bir sorumluluk olarak durmaktadır. Bu, önümüzdeki dönemde bu konuda daha bilinçli ve daha kapsamlı bir yönelim içine girebilmek bakımından ayrı bir önem taşımaktadır.

Fakat bu deneyimi önceleyen ve bu deneyimle daha da zenginleşen bir başka temel önemde olgu var. Komünistler, somutta öğrenci gençlik çalışmasına, yalnızca öğrenci gençlik hareketinin yakın geçmişteki kendine özgü ağırlığından hareketle değil, yanısıra, sınıf çalışmasının kadrosal ve pratik ihtiyaçlarını gözönünde bulundurarak, yıllardır bilinçli bir önem vermişlerdi. Nitekim öğrenci gençlik çalışması içerisinden kazanılmış çok sayıda yoldaşımızın bugün sınıf çalışması zemininde profesyonel devrimciler olarak yer alması bunun bir göstergesidir. Aynı şekilde, öğrenci gençlik çalışması içindeki militan taraftar potansiyelin sürekli olarak sınıfa yönelik propaganda-ajitasyon çalışmasının çeşitli pratik işlerinde değerlendirilmesi de bunun bir göstergesidir.

Öğrenci çalışmasından devşirilmiş genç kadroların, bilinçli ve sistemli bir biçimde, profesyonel devrimciler olarak sınıf çalışmasına yöneltilmesi tutumu ve pratiği, Türkiye devrimci hareketinde yeni bir geleneğin bir ifadesidir. Geleneksel akımlar, geçmişte ve bugün, öğrenci gençlik içerisinden sağladıkları militan kadro güçlerini, genel bir kural olarak, sınıf dışı kesim ve katmanlara yöneltme yoluna gitmişlerdir. '80 öncesinde bu yönelim semtlere ve taşraya doğruydu. Şimdilerde ise daha çok semtlere, büyük kentlerin varoşlarına doğrudur. Komünistler ise, küçük-burjuva devrimciliğine yönelttikleri ideolojik eleştirinin ve sınıf yönelimi biçimindeki pratik sürecin bir gereği olarak, bu komünist genç aydın potansiyelini fabrikalara ve atölyelere yöneltme yoluna gitmişlerdir. Bu yeni bir tutum, yeni bir pratik ve elbetteki yeni bir gelenektir. Bu, öğrenci gençliğin bünyesindeki marksist aydın potansiyeliyle, bağımsız bir ideolojik ve örgütsel kimlik kazanma ihtiyacı içerisinde olan işçi sınıfı hareketi arasında kurulmuş sağlam bir köprüdür.

Bu yeni tutum, pratik ve geleneği, burada özellikle hatırlatmamız boşuna değildir. Amacımız, gençlik çalışmamızın, somutta öğrenci gençlik çalışmamızın, bunu çok daha bilinçli bir biçimde gözetmesi gerektiğine dikkat çekmektir. Hareketimizin partileşmesi, sınıf çalışmasının marksist eğitimli ve donanımlı profesyonel kadro ihtiyacını çok daha yakıcı bir hale getirmektedir. Ve biz bu ihtiyacın bir kısmını bizzat öğrenci çalışmasından sağlamayı sürdürmek durumundayız. Gerek bir bütün olarak hareketimiz, gerekse öğrenci çalışması içindeki kadrolarımız, bunu hep gözönünde bulundurmalıdırlar. Bu pratik bağ ve iletişimin, öğrenci çalışmamıza sağlam bir zemin ve güçlü bir soluk kazandıracağını belirtmek ise gereksizdir.

Bu çerçevede, öğrenci çalışmamızın daha özgül bir alanına ve yönüne geçebiliriz. Bu, lise, fakat özellikle meslek liseleri çalışmasıdır. Yıllar öncesine ait bir gençlik metnimizde şunlar söylenmektedir: *"Yüksek öğrenim gençliği içindeki çalışma önemli olmakla beraber, meslek liseleri başta olmak üzere, liselere yönelik daha kapsamlı ve daha ciddi bir faaliyetin yürütülmesi gerekmektedir. Liseli gençlik çalışması bir bakıma sınıf çalışmasına bir ön hazırlıktır. Çünkü bu kesim ana gövdesiyle yarının işçilerine (ve işsizlerine) dönüşmektedir."*

Bu sözlerde meslek liselerine yapılan vurguyu, çok daha belirgin bir biçimde öne çıkarmak durumundayız. Endüstri meslek liseleri, sanayi birimlerine kalifiye işçi yetiştiren kurumlardır. İşsizliğin çok büyük boyutlara ulaştığı bir ülkede, bu kalifiye genç işçi adayları, üstelik büyük sanayi birimlerinde, nispeten daha kolay iş bulabilecek konumdadırlar. Öğrenci gençlik

çalışmamız bu olguyu çok daha dikkatli bir biçimde değerlendirmek durumundadır. Meslek liselerinde bulunan genç yoldaşlarımızın gençlik yayınımıza yansıyan değerlendirmeleri, bu konudaki bilinç açıklığının göstergeleridir. Bu bilinci örgüt çapında ve gençlik çalışmamızın toplamında genelleştirmeliyiz. Daha da önemlisi, ona gecikmeksizin pratik bir anlam kazandırmalıyız. Endüstri meslek liseleri öğrenci gençlik çalışmamızın en önemli ve en öncelikli alanlarıdır, öyle olmak durumundadırlar. Gençlik çalışmamız gecikmeksizin kendini buna göre uyarlamak, meslek liselerini hedef alan çok daha bilinçli ve planlı bir yönelim içine girmek zorundadır. Gençlik yayınımız ise bu konuda bugüne kadarki nispeten olumlu çizgisini daha da güçlendirmelidir. Sorunu döne döne işlemeli, bu alandaki deneyimleri döne döne aktarmalı, bu yönelimi sürekli teşvik etmelidir. Bu alana özgü propaganda materyalleri, özellikle broşürler hazırlanmalı, bilinçli ve yaygın bir dağıtımın konusu yapılmalıdırlar.

Gençlik çalışmamızın örgütlenme sorunlarına geçiyoruz. Bu alanda en acil görev, çalıştığımız her ilde, il çapında merkezileşmiş bir **özerk gençlik örgütlenmesi**ni yaratmak, varolanları bu açıdan güçlendirmektir. Bu görev doğal olarak il örgütlerimize aittir. Yerel gençlik örgütlerimizin **özerk** yapısına vurgu, bilinçli bir tutumun ürünüdür. Kuşkusuz bugünkü şekliyle il örgütlerimize bağlı olacak olan bu yerel gençlik birimleri, öte yandan alabildiğine geniş bir inisiyatifle çalışmak durumundadırlar. Özerk yapı tam da bu inisiyatifte kendini gösterebilmelidir. Bu, hem gençliğin kendine özgü enerji ve dinamizminin gereksiz ve aşırı bir örgütsel tabiyet içerisinde sınırlanmaması, bugünden kendini özgürce ortaya koyabilmesi için, ve hem de buna bağlı olarak, bu amaca daha uygun bir yapı olan bağımsız gençlik örgütlenmesine, komsomola geçiş için gerekli ve zorunlu bir adımdır. Partimizin kuruluşunu muhakkak ki bağımsız bir gençlik örgütlenmesi olarak komsomolun kuruluşu izleyecektir. Yarın bu adımın sağlıklı ve sancısız bir biçimde atılabilmesi, bugünden özerk yapıdaki yerel gençlik örgütlerinin inşası ve oturtulması ölçüsünde olanaklı olabilecektir. Yerel özerk örgütlenmeleri şahsında, yarının bağımsız komünist gençlik örgütlenmesinin temelleri, bugünden, bizzat yerel örgütlerimiz tarafından atılabilmelidir. Bundaki başarı ölçüsünde, ideolojik ve politik çizgi yönünden partimize sıkı sıkıya bağlı davranacak, bağımsız örgütsel varlığını ise tam da bu bağlılık çizgisinde en etkin biçimde kullanabilecek olan bir gençlik örgütü daha şimdiden adım adım inşa edilmiş olacaktır.

Kısaca gençlik yayın organına da değinmek istiyoruz. Gençlik çalışmamız yayın alanında kendine yeterli hale gelmekle kalmamış, bunu şu günlerde yeni bir adımla da birleştirmiştir. Gençlik yayınının hala önemli yetersizlikleri olmakla birlikte asgari bir başarı çizgisi yakaladığı bir gerçektir. Bununla birlikte, aracın amaca uygun düşebilmesi, aynı zamanda, bu yayının daha geniş okur kitlelerine ulaşabilmesiyle mümkündür. Gençlik yayınımızı yalnızca her türlü katkıyla zenginleştirmek değil, yanısıra onu yaygın bir biçimde dağıtmak da genç yoldaşlarımızın en önemli güncel görevleri arasındadır. Aynı görev bir yönüyle de tüm örgütümüzündür. Bu nokta özellikle önemlidir. Zira bugüne kadarki süreç, gençlik yayınının gençliğe, özellikle de öğrenci gençliğe ait bir yayın sayılarak, örgütlerimiz tarafından büyük ölçüde sahipsiz bırakıldığını göstermektedir. Anlaşılması güç bu davranışın bir an önce terkedilmesi gerektiği açıktır. Herşey bir yana, normal örgüt faaliyetimiz büyük ölçüde sınıfın genç unsurlarında yankı bulabildiğine göre, ve bizim işçi-emekçi gençliğin sorunlarını da kapsayan bir gençlik yayınımız bulunduğuna göre, bu ilişkilere gençlik yayınımızın da mutlaka ulaştırılması gerekir. Kendi çalışma alanlarında, gençlik yayınımızın okunmasını teşvik etmek ve satışını örgütlemek, tüm örgüt birimlerimizin ihmal edemeyecekleri bir sorumluluktur.

Gençlik çalışmasında yeni bir atılım sürecinin içindeyiz. Bunu güçlendirmek ve mümkün olan en ileri sonuçlarına vardırmak büyük bir önem taşımaktadır. Zira bu, partimizin başarılı faaliyeti için önemli bir rezervi bilinçli bir tutumla şimdiden hazırlamak anlamına gelmektedir.

EKİM

Kurultay çalışması sürüyor

Tekstil işkolunda İşçi Kurultayı çalışmaları sürüyor. Bilindiği üzere, kurultayı toplama çabamız iki temel dinamikten güç alarak başladı. İlki; hareketimizin bu işkolunda sürdürdüğü ısrara dayalı faaliyetin ürünü güç ve imkanlardır. Ki bu, alana politik hakimiyet, deneyim birikimi ve bir niteliği de ifade eden belli bir güç birikimi demektir. Kurultay çalışmasının başladığı aşamada, eldeki imkanlar, daha ileri hedeflere yönelip sıçramalı bir gelişme sağlamayı olanaklı kılıyordu. İkincisi; tekstil işkolunda kendini sürekli yineleyen bir hareketlilik mevcuttu. Bu hareketliliği besleyen en temel taleplerden biri de sendikal örgütlenme isteğidir. Patronların, kendi düzenlerinin yasalarını da çiğneyerek, devlet terörü ve işsizler ordusuna güvenerek sendikal örgütlenme girişimleri karşısında tahammülsüz davranması ve saldırılarda pervasız olması, hareketliliği besleyen bir öteki faktördür.

Tekstil işkolu son yılların en hareketli alanıdır. İşçiler iktisadi-sendikal sorun ve talepler sınırında da olsa, sürekli bir mücadele içindedir. Bu mücadelelerin ortaya çıkardığı öncü kuşak, değişik sorun ve eksikliklerine rağmen, yılların birikimi demektir. Dahası dipten gelen dalganın habire öne çıkardığı mücadelede istekli genç işçilerden oluşan yeni bir öncü kuşak sözkonusudur.

İşkolunun temel özellikleri ve sorunları basınımızda yeterince işlenmiş olduğu için sorunun bu yanına değinmeden geçiyoruz. Sınıf hareketinin genelde durgun olduğu bir evrede, herşeye rağmen hareketli bir sektörle karşı karşıyayız ve kurultay çalışması bu sektörde gündeme geliyor. Güçlerimiz taktik politika alanında donanımlıdır. Özgün politikalar üretiyoruz. Öncüyü ve mücadeleye istekli unsurları seferber etmeye uygun olarak yarattığımız platform ve araçlara sahibiz. Tekstil alanında işçi yığınlarına doğrudan ve etkin biçimde sesleniyoruz. Çalışmamız bir istime oturmuş ve güçlerimiz belli bir hırsla çalışıyor. Tüm bunlar, aynı zamanda, bir önderlik ve organizasyon düzeyi demektir.

Biz kendi içinde amaçlaştırılmış bir sendikal çalışma yürütmüyoruz. Basitçe belli işler yapma ve kendimizi gösterme kaygısı içinde de değiliz. Sınıf hareketinin devrimcileştirilmesi çabası gösteriyoruz. Çalışmamız işçi sınıfını siyasal iktidar mücadelesine seferber etme eksenine oturuyor. Kurultay çalışması böyle bir bakışın ürünüdür. Kendi güçlerimizin gelişip büyümesi hedefini doğal biçimde barındırsa da, asıl eksen, tekstil işkolunda mücadele süreçlerinin önünü açma, devrimci bir mecraya akmasını kolaylaştırma çabası olmuştur. Bu, öncü ve mücadeleye eğilimli genç unsurların, hakkını söke söke alan militan bir eylem çizgisi etrafında toplanmasını sağlamaya çalışmak demektir. Mücadelenin güncel ve uzun vadeli ihtiyaçları ve sorumlulukları temelinde açıklığa kavuşturulması demektir. Güncel sorunları düzene karşı devrim ekseninde ele alma zorunluluğuyla kendini yoğurması demektir vb. Bu çaba, tekstil işçisinin her düzeyde örgütlenmesine yoğunlaşmış bir bakışın ürünüdür.

Bülten çalışmamız, hedeflenen tarza oturmasıyla birlikte, hızlı bir gelişim içine girdi. Elbette bu, bir yönüyle, yılları bulan çalışma ve emeğimizin, genel politik etkimizin sonuçlarının toplanmasıydı. Fakat, dinamik gelişimin temel öğesi, işkolunun sorun ve mücadele süreçlerine yanıt veren güçlü bir örgüt-taktik hattımızın varlığıdır. Güçlü bir genel politik hat bizde her zaman zaten varolagelmiştir. Bunun özgün-taktik hatla güçlenip bütünlenmesi ise tempolu gelişimin zemini olmuştur.

Mücadelede istekli genç işçiler, sektörün önemli bir avantajıdır. Özellikle genel durgunluk ve kimi yerlerde sendikal örgütlenme girişimlerinin başarısızlığa uğraması nedeniyle, eski öncü kuşak bugün temkinli bir tutum sergiliyor. Bunun işçi hareketinin genç ve militan özellikler gösteren bir kesimi ileri itiyor olması, bu avantajın önemini daha da artırıyor. Genel durgunluk ve kısmi başarısızlıkların beslediği güç ve inanç erozyonu, çalışmanın geçmişte dayandığı güçlerde belli bir sirkülasyona yol açmaktadır. Fakat buna

rağmen tempolu bir gelişim sağlayabiliyorsak, bunu, genç işçi dinamiğine dayanıyor olmaya borçluyuz. Dalgalanmalara ve bizim bazı öznel yetersizliklerimize rağmen, çalışma sürekli olarak yeni genç güçlerle güçlenmekte, büyümektedir. Bu durum öznel plandaki yetersizliklerimize yüklenip bir an önce aşmamızı yakıcı bir hale getirmektedir.

Kurultay çalışmasının bu dinamik gelişme seyrine rağmen, süreç, belli sorunları da ortaya çıkarmıştır. Sorunların bizim eksiklik ve yetersizliklerimizden kaynaklanan yönleri ile, bizi aşan yönleri kendi bütünlükleri içinde anlaşılmalı ve gözetilmelidir.

Kurultay çalışmaları, istediğimiz/ hedeflediğimiz bir yaygınlık ve derinliğe, öngördüğümüz zaman diliminde ulaşmamıştır. Alınan anlamlı mesafeye rağmen, bu böyledir. Nesnel gerçeklikten kastımız, işkolunun son yılların en durgun dönemini yaşıyor olmasıdır. Bu elbette son birkaç yıllık kıyaslama içinde böyledir. Hedeflerimize ulaşamamanın bu durumla yakın bir ilgisi vardır. Hareketli bir evrede bir dizi eylemlilik ve direniş üzerinden işçilere seslenmenin yaratacağı sonuçlar ile durgun bir evrede sürdürülen bir faaliyetin yaratacağı sonuçlar aynı olmuyor. Bu durum, ağırlığımızı daha ziyade kurultay etkinliğini farklı alanlara taşımaya, ya da temel birimlerde derinlikli çalışmaya vermeyip, merkezi örgütlenmesine yoğunlaşmamızı da besledi. Oysa çalışmayı tabana daha çok yaymalı, seçilmiş birimler üzerinde sonuç alıcı derinlikli bir çalışmada ısrar göstermeliydik. Böyle yapmış olsaydık, asıl çalışma alanlarındaki istimi bozmadan, durgun bir evrede ortaya çıkan bir iki tekil direnişe yaptıklarımızdan çok daha etkili bir müdahale yoluna yine gidebilirdik. Sofist Tekstil ve Öztaş Çorap direnişlerinden söz ediyoruz. Kurultay gibi geniş bir çalışma içinde olmasak dahi, direnişlere etkin müdahale, bizim hareket olarak kazanılmış bir refleksimizdir. Fakat kurultay çalışması, daha ileri bir yoğunlaşma demektir. Ortaya çıkan direnişlere daha etkin müdahale edebilmeliydik. Bu kısmi zayıflık, kurultay çalışmasının belli yetersizliklerini gösteriyor. Biz, herşeye rağmen direnişlere ulaştık, etkinliğimizi taşıdık. Fakat bu arzulanan bir yoğunlaşma düzeyine ulaşamadı. Buradaki eksikliği elbette abartamayız. **Biz kurultayı etkinlik alanlarımızın dışında, kendiliğinden patlayan direnişler üzerine değil, fakat temel aldığımız çalışma alanları üzerinden örgütleyeceğiz.** Kendiliğinden patlayan tekil direnişlerin dağıtıcı bir çalışma tarzına yol açmasına müsaade edemeyiz. Hiç bir ön çalışmamızın olmadığı fabrikalarda patlayan direnişleri kurultay çalışmasına mutlaka çekeceğimiz ve kurultayı bu direnişler üzerinden örgütleyeceğimiz gibi hayalci bir yaklaşım içinde olamayız. Bu açıdan ön çalışmamızın zaten varolduğu fabrikalarda sonuç alıcı girişimlerde bulunmak esastır. Dikkat çekmek istediğimiz nokta şudur: Direniş alanları, işçilerin duyarlı olduğu ve devrimci politikaya da daha açık hale geldikleri mevzilerdir. Bu durumu gözetmeli, bu çerçevede sorumluluklarımızın hakkını vermeliyiz. Direnişteki işçilerden güç alarak kurultayı hazırlamanın ek avantajlar sağlayacağı açıktır.

'90'ların başından bu yana mücadeleler içinde oluşan bir öncü kuşağın varlığı işkolunun bilinen bir gerçeğidir. Kurultay çalışmasının bir diğer zorlanma alanı bu kuşağı süreçlere çekememektir. Bu durumda muhakkak ki bizim belli öznel eksikliklerimiz vardır. Çalışma genç-mücadeleci unsurları kazanmakta ve hızla politikleştirmektedir. Bu durum, mesafeli duran eski kuşağa ilgimizi muhtemelen hem azaltmakta, hem de gösterilen ilgiye uygun biçimler yaratılmasını güçleştirmektedir. Gerek bülten, gerek kurultay çalışmamızın, bilinen siyasal çevrelerin çalışmasından çok farklı olduğunu bilerek; bağımsız öncü işçi platformu oluşturmaya açık davranarak; sözünü ettiğimiz eski öncü kuşağı süreçlerin içine çekmeye çalışmalıyız. Esasen biz başından itibaren buna uygun davrandık. İşi özünde buradan kurduk, buna uygun davranış pratiği sergiledik. Fakat, biçimde bazı şeylere daha ileri bir özen göstermemiz gerektiğini söylüyoruz. Genç mücadeleci yeni kuşaktan beslenmenin kolaycılığına kapılamayız.

Kurultayın birleştirmeyi ve üzerine oturmayı hedeflediği iki temel dinamik sözkonusuydu. İlki, '90'lardan bu yana süren mücadelelerde oluşmuş, devrimci örgütlere ve örgütlülüğe önemli ölçüde soğuk öncü kuşak. İkincisi ise, dipten gelen mücadelede istekli, fakat genç ve deneyimsiz yaygın bir genç işçi dinamiği. Bu iki dinamiği birleştirebilmek, eski kuşağın tedirginliğini ve tutukluğunu genç işçi

dinamiğiyle kırmak, genç unsurların deneyimsizliğini ise eski kuşağın birikimiyle kapamak temel hedefimizdi. Böyle bir sentez, işkolunda yıllardır kendini tekrar eden hareketlilik için bir sıçrayış tahtası veya buna bir ilk adım olabilirdi. Yazık ki, sınıf ve kitle hareketindeki durgunluk kendisini tekstil işkolunda da gösterdi. Arayış ve direnişlerde ciddi bir geri çekilme yaşandı. Bu durum devrimci, militan bir hatta mücadeleye zaten fazlasıyla mesafeli eski öncü kuşağın iyice geri çekilmesine neden oldu. Bu, tekil örnekler dışında, hayli yaygın bir olgudur. Bu mesafeli tutum sadece devrimci bir örgüt ve politikaya değil, şu anki biçimiyle politik bir tarza da uzak duruştur. EMEP gibi, sendikalist bir platformla mücadeleyi sınırlamaya çalışan pespaye reformist bir parti dahi, bu kuşağa politik ve "riskli" gelebilmektedir. Bu durumu Merter İşçi Kurultayı süreçlerinden izlemek mümükündür.

"Eski" kuşağın bu geri duruşu, doğal olarak şimdi, genç, deneyimsiz ama mücadelede istekli işçi dinamiğine dayanmanın önemini arttırmıştır. Eski kuşağın tutumu şimdilik gözetilmesi gereken bir realitedir. Genç işçi dinamiğine daha güçlü yoğunlaşmak, onu hızla eğitmek ve mücadeleye sürmek görevi duruyor önümüzde. Bu, bir dizi yerde zaten yapmaya çalıştığımız veya ilk adımlarını attığımız bir çalışmanın daha da güçlendirilmesi demektir. Yerel özel sayılarla, yerel özgün sorun ve dinamiklere daha dolaysız seslenen bir kurultay faaliyeti, bunun üzerinde yükselen örgütlülük ve mücadele süreçleri, kurultay çalışmamızın başarısını esastan belirleyecek önemdedir. Genç güçlerin potansiyellerini en ileri düzeyde açığa çıkarıp, kurultay çalışmasına seferber etmek, bunu bölgelerinde öncü niteliği kazanacakları eksende gerçekleştirme; işte şimdi kilitleneceğimiz hedef kbu olmalıdır. Eski kuşak, sorunlarına rağmen gözlerimizi kapayamayacağımız bir birikimdir. Kısa vadeli sorunları ne olursa olsun bu böyledir. Bu dinamiğe ulaşmaya, bizzat toplamda işkolunun hareketliliğinde alınacak mesafe üzerinden onu yeniden sarmalamaya özen göstermek durumundayız. Bu birikime karşı sorumluluk, sınıf hareketine karşı sorumluluğumuzun bir gereğidir aynı zamanda. Bu çerçevede, kurultaya bakışta ve yaklaşımlarda ortaya çıkan iki yanlış eğilimden de sözetmeliyiz.

Birincisi, kurultayı kendi güçlerimizle yapacağımız bir çalışma, dahası bir güne sığdırılacak bir etkinlik olarak anlama eğilimidir. Elbette, bu eğilim kendini bu kadar kaba bir biçimde dışa vurmamaktadır. Uyarıcı olması için vurguyu kasten uçtan yapıyoruz. Bu soruna politik bir yaklaşımdan ziyade teknik bir bakışı anlatıyor. İşkolunun dinamikleri ve sürecin özellikleri, imkanlar ve görevlere dair perspektifte kaymalara ve yoğunlaşmaktan uzaklaşmaya götürecek riskler taşıyor. İşte vurguyu kasten uçtan seçişimizin gerisindeki neden budur.

İkincisi ise, kurultayı mutlaklaştırıp imkansızlaştıran eğilimdir. Kurultayı öncesi ve sonrasıyla sürekliliği olan bir süreç değil, gidişatı kökten değiştirecek bir sihirli değnek olarak görme yanılgısıdır. Kurultayın başarısını sektörün hemen hemen bütün öncüsünü toplamasında, süreçleri değiştirmesinde, güçlü bir nicelikle vb. de arar bu bakış. Böyle olduğu ölçüde de aslında kurultayı sonsuza erteler. Aslında her iki yalnış eğilim de aynı özün iki farklı görünümü, aynı madalyonun iki yüzü olmaktadır. Bir eğilim veya görüş olmaktan ziyade, birer potansiyel tehlike olan bu tarz yaklaşımlar, yerini politik süreç değerlendirmeleri üzerinden günün görevlerine kilitlenmeye bırakmalıdır.

İstanbul İl Komitesi

Bir kez daha mahalli bültenler üzerine

MYO'nun 15 Eylül '97 tarihli 177. sayısında mahalli bültenlere ilişkin kapsamlı bir değerlendirme yapılmıştı. Fakat daha açık bir biçimde altı çizilmesi bir ihtiyaç olan bazı sorunlar nedeniyle bir kez daha aynı konuya değinmek gerekiyor. Öncelikle üzerinde durmamız gereken sorun, bültenlere ilişkin daha önceki yazılarda yapılan vurgularla, son yazıdaki belli vurgu farklılıklarının nedenleri ve anlamı. Bunun bir devamı olarak bültenler ile bağımsız işçi platformu ilişkisine kısaca değinme gereği. Ve bugünkü haliyle bültenlerin "yeni bir yayın yükü" olmaması için gözetilmesi gereken hususlar. İkincisi, ilkine de bağlı olarak bülten faaliyeti ve merkezi yayın organlarına karşı sorumluluk.

İlkinden başlayalım.

"Bülten politik bir araçtır". "Bülten somutlanmış bir politikanın ve bu temelde saptanmış hedeflere ulaşmanın bir aracı olarak ele alınmalıdır". "Mahalli araçların kullanılması doğru bir perspektifle ele alınmadığı koşullarda bir çok risk doğurabilir. Sözü edilmesi gereken risklerden biri, politik faaliyette merkezkaç eğilimi doğurmasıdır. Komünistlerin bir tek tarihsel hedefi vardır: Proletaryanın devrimci iktidarı. Tüm politikalar ve araçlar bu hedefe uygun olmak zorundadır... Politikanın özgülleşmesi ve bu temelde araçların devreye sokulması, özgül olanı genelle bütünleştirmeyi başarabildiğimiz koşullarda amaca hizmet edebilecektir. Tersi bir durum, boş, amaçsız, şekilsiz, amatör, ilkel ve merkezileşmekten yoksun kalmak anlamına gelecektir."

"Araç amaca dönüşmemelidir. Mahalli bültenler yalnızca birer araçtırlar. Araçlar daha etkin ve yaygın bir siyasal odaklaşmayı, hareketi zincirin çözücü halkasından yakalayarak ileriye sıçratmayı, öncülerini kazanıp mücadelenin ihtiyaçları çerçevesinde istihdam etmeyi, birleşik ve merkezileştirilmiş örgütsel çalışmayı yetkinleştirmeyi başardığı oranda işlevsel olacaktır." (*Ekim*, sayı: 143, 15 Nisan '96)

Yukarıdaki pasajları, bülten faaliyetinde ilk adımlarının atıldığı bir dönemde yayınlanan *"Mahalli Bültenler Üzerine"* başlıklı yazıdan aktardık. Muhakkak ki, dikkat çekilen noktalar dönemin kendine özgü sorunlarına, eğilimlere, zayıflıklara ilişkindir. Daha çok da yeni araçların devreye girmiş olmasının yaratacağı riskleri peşinen gözetmek kaygısına dayalıdır. O günden bu yana geçen 1,5 yıl içerisinde siyasal faaliyetimiz yalnızca bültenler alanında değil, öteki alanlarda da ideolojik çizgimizin doğasına uygun bir eksene oturdu. Bültenler bunu özel bir tarzda kolaylaştırdı. Bu durum, bültenlere ilişkin politikamızın isabetliliğine de bir göstergedir.

Temel perspektifleri bakımından aynı olan bu iki yazının farklı yönlerinin olması son derece doğal. Çünkü yaşam devam ediyor. '96 Nisan'ından bu yana dış koşulları bir yana koyalım, hareketimizin siyasal çalışmasının çehresi değişti. Yaşanmış 1,5 yılın deneyimi var. 1,5 yıllık süreç, bültenlerin etkili kullanımı bakımından dikkat etmemiz gereken hususları daha da belirginleştirdi. Zorlanma ve zayıflık alanları için de geçerli bu. Sorunların eski mahiyetiyle yaşanmadığı, fakat yeni tipte sorunlar, potansiyel riskler çıktığı da bir gerçek. Bunda abartılacak bir durum elbette yoktur. Her çalışmanın ve sürecin kendine özgü sorunları vardır. Hiçbir dönem ve hiçbir çalışma tartışmalı öğe ve durumlardan kendini kurtaramaz. Aksi yaşamın doğasına/diyalektiğine aykırıdır. Bugün sorunlar değişik bir mahiyette karşımıza çıktığına göre, ikinci yazının temel kaygısı da perspektifi yinelemek değil, karşımıza çıkan değişik mahiyetteki sorunları irdelemek ve zorlanma alanlarına açıklık getirmeye çalışarak giderilmelerini sağlamaktır. "Aracı etkisiz kılacak tutum ve davranışlara dönüşmese bile, bir potansiyel tehlikeyi barındıran yalnış kavrayış ve algılayışların izdüşümü olabilecek türden pratik tutumları ve vurguları" (177. sayı) deyim uygunsa düzeltip kaymaların önüne geçmek.

"Kaymaların önüne geçmek" diyoruz.

Dikkat edilirse 143. sayıdaki yazıda buna "merkezkaç eğilim" demiştik. Bunlar birbirinden farklı şeylerdir. İlkinde kastedilen bültenlerin bir amaca dönüşme riskidir. İkincisi aracın daraltılarak kalıplara sokulmasına yolaçan kimi vurguların uyarıcı etkisinin bir sonucudur. Çünkü, gerek mahalli araçların kendi doğası, gerekse toplumsal-siyasal konjonktür nedeniyle "çubuk bükmelerin" yan sonuçlar üretmesi durumuyla karşılaşılabiliyor. Her iki durumda da zaaf temelde aynıdır. İdeolojik çizgi temeli üzerinde mahalli insiyatiflerin merkezi politik çalışmaya bağlanmasında bir zayıflık olarak ortaya çıkmaktadır. Sorunu şöyle de ele alabiliriz. İdeolojik ekseni sağlam tutulamayan ve merkezileşmeye bağlanmayan bir mahalli çalışma kaçınılmaz olarak bel verir ve çeşitli eğilimler gösterir. Rusya'da sosyal-demokrat işçi hareketi tabanı üzerinde koca bir ekonomist sapmanın ortaya çıkması sözünü ettiğimiz sorunla sıkı sıkıya bağlantılıdır. İkincisinde ise, sınıf hareketinin mevcut durumu, seyri ve eğilimleri vardır. Bültenler genel ve soyut bir siyasal çalışmanın değil, hareketin verili gerçekliğini gözeten ve özgülleşen bir çalışmanın işlevsel ve etkili araçlar olabilmelidir. Bir dönem bizim ısrarla "soyut", "genel" ya da "doktriner" diye eleştiri konusu ettiğimiz sorunlar yaşadığımız biliniyor. Siyasal çalışmamız bültenler pratiğinin de yardımıyla bu zaafları işin esasında aştı. Ne var ki zayıflığı esasa ilişkin gidermek ile tümden kazıyarak ortadan kaldırmak iki farklı şeydir.

MYO'nun 177. sayısında sekteröl bültenlerin dar kalıplara sokulmaya çalışılmasına, bu çerçevede "sınıf sendikacılığı yayını" önerisi ve vurgularına ilişkin yapılan eleştirel değerlendirme, saflarımızda ekonomizm, ya da sendikalizm eğiliminin ortaya çıkmış olmasından gelmiyor. Bizim siyasal çalışmada hala da eleştiri konusu yapmamız gereken zayıflık, genel politikayı özgülleştirememek, hareketin mevcut seyrini gözeten bir siyasal çalışmayı hakkıyla örgütleyememektir. İktisadi-sendikal mücadelenin dar çerçevesine sıkışıp kalmadan, siyasal bir hareket olarak asli sorumlulukları/stratejik olanı unutmadan, iktisadi-sendikal sorunlara hakkıyla eğilebilmeliyiz. Bu açıdan bültenler yazısında dikkat çekilen nokta şudur: Sınıfın güncel sorunları yalnızca iktisadi-sendikal ve sosyal taleplerden ibaret değildir. Mevcut sorunların köklü ve kalıcı çözümü için toplumsal-siyasal bir devrimin kaçınılmazlığını bir yana koyalım. Sermayenin çıplak egemenliği altında, azgın bir faşist iktidar koşullarında yaşıyoruz. Fabrika içi yaşamda da dahil toplumsal yaşamın tüm alanlarında bir dizi siyasal gelişme, sorun ve talep günlük olarak karşımıza çıkıyor. Hergün yeni gelişmelere tanık oluyoruz. Genel planda siyasal faaliyetimiz, özelde ise bültenler bu hususu mutlaka gözetmelidir. Sınıfın gündelik sorun ve taleplerini iktisadi ve sendikal alanla sınırlı tutamayız. Sınıfın her alandaki talep ve istemlerine ya da sorunlarına sahip çıkmak durumundayız. Devrimci propaganda-ajitasyon ve siyasal teşhir bu bütünlüğe oturduğu zaman gerçek işlevine uygun hale gelir.

Sektörel isimler, bültenlerin sendikal yayın olduğu anlamına gelmiyor. Hangi isim altında yayınlanırsa yayınlansın, bülten politik bir çalışmanın aracıdır. Ötesi, siyasal çalışmada esnekliği, yaratıcılığı, çeşitliliği, zenginliği ve muhakkak ki hedeflenen kitlenin durum, düzey ve eğilimlerini gözetmek sorunudur.

Öncü işçi platfomları ile bültenler ilişkisi

MYO'nun 177. sayısında değinilmeyen "öncü işçi platformları ile bültenler ilişkisi"ne açıklık getirdiğimizde, sorun daha iyi anlaşılacaktır.

Bizim işçi sınıfının tüm enerjisini devrimci mücadele kanalına akıtmak gibi bir görev ve sorumluluğumuz var. Sınıfın içindeki her türlü devrimci ve ilerici mevziye sahip çıkar, geliştirmeye çalışırız. Bu hangi biçimde olabilir? Önce Lenin'den son derece anlamlı bir cümle aktaralım. Lenin, 1905'te A.A.Bogdanov ve S.I.Gusev'e yazdığı mektubunda şöyle der: *"Bazen gerçekten bolşeviklerin onda dokuzunun aslında biçimciler olduklarını düşünüyorum"*. Bundan bizim alacağımız mesaj nedir? Bize taze güç lazım. Sınıfa devrimci müdahalede inisiyatifi ve enerjisi olan her insanı biraraya getirmeli ve işe koşmalıyız. Bizim yapmamız gereken şey, sınıfı siyasal bakımdan etkin hale getirmektir. Kendisi için bir sınıfa dönüşmesine yardımcı olmak, önderlik etmektir. Sınıf kitlelerini düzenden, düzen sendikacılığından kopartarak bağımsız sınıf hareketi yaratmaktır. Öncüsünü sosyalizme kazanıp örgütlü güce dönüştürmektir. Bu hangi yol ve yöntemle mümkündür? Böyle bir faaliyet içinde ne tür

araçlar kullanılacaktır? Eğer genel şemalar ve reçeteler beklenmiyorsa, bir takım formülasyon ve kalıpların hükmü olmayacağı biliniyorsa, yaşam son derece zengin ve çeşitli biçimlerle karşımıza çıkacaksa, devrimci inisiyatif ve yaratıcılığın görevi bunları siyasal yaşamın içinde çözmekse, yukarıdaki soruları cevaplamanın da bir güçlüğü yoktur.

Örneğin, çıkardığımız bültenlerin tümünü de, sermaye ve sendikal koruculuktan bağımsız, sınıfın devrimci çıkarları temeline oturan bir faaliyeti, etkinliği göstermek çabası içindeki bir işçi platformunun hizmetine sunmakta hiçbir tereddüt göstermeyiz. Hatta böyle platformların oluşturulmasına önayak olmak ve bültenleri bu platformlara mal etmek için çaba harcamalıyız. Önemli olan platformların ve bültenlerin sınıfın devrimci eylemini geliştirmeye hizmet ediyor olmasıdır. Eğer temel ekseni ve yönelimiyle böyle bir konumdaysa, burada gerçekleşen şey, parti politikasının çeşitli görünüm ve biçimler altında yaşama geçmiş halidir. Zira partimizin işçi sınıfının devrimci çıkarlarını gözetmek, devrimci eylemini geliştirmek, kendisi için bir sınıf haline gelmesine yardımcı olmak ve önderlik etmekten başka bir kaygısı olamaz. Bu sözünü ettiğimiz temel noktalarda bir sorun olmadıktan sonra, çok değişik biçimlerin bir zararı olmadığı gibi, gerçek yaşamda başka türlü de olamaz. Siyasal sınıf çalışmasında çok çeşitli dayanak noktaları oluşturmanın öteki yararlarına girmiyoruz. Bu bir zenginlik ve çeşitlilik sorunudur. Bunun kendine özgü bir dinamiği vardır. Bunları hesaplayamayanlar sınıf hareketini -hele de bugünkü koşullarda- geliştirmeyi başaramazlar. Partimiz, fanatik taraftar toplayan bir örgüt değil, işçi kümelerinde açığa çıkan devrimci enerjiyi, her türlü ileri tutumu, bu temelde kendini gerçekleştirmeye çalışan eğilimleri geliştiren, destekleyen ve işçi sınıfını siyasal iradesini ortaya koyan bir güce dönüştürmeye çalışan proleter sınıf örgütüdür. Böyle olması da doğası gereğidir. Bültenlerde partimizin adı bir kez bile geçmeyebilir de. Parti politikasının özü, ruhu, hedefi, bağımsız sınıf tutumu bültenlere yansıyor mu? Eğer buna olumlu bir cevap verilebiliyorsa, ötesine takılmak biçimciliktir.

Devam edelim. Propaganda-ajitasyon, siyasal teşhir ve siyasal kümelenmeler yaratma çabası, istikrarlı, ısrarlı, yaratıcı, etkili ve işlevsel ise, bunun partimizin bir bölge örgütü imzası ile yapılması ya da bağımsız bir işçi platformu damgası taşıyor olması arasında sorunun özünde değil, biçiminde bir farklılık var demektir. Bölge örgütü elbette parti ajitasyonunu partimizin adını kullanarak dolaysız yapacaktır. Bağımsız işçi platformu bunu farklı tarzda yapacaktır. Sınıfın genel kurmayının sermaye ile savaşta önemine ve vazgeçilemezliğine değinecektir. Eğer bir parti siyasal süreçleri üzerinden sınıf kitleleri nezdinde bir otorite haline gelmeyi başarmışsa zaten sorun kendiliğinden çözülmüş demektir. Böyle değilse komünistlere düşen sorumluluk bunun koşullarını yaratmak üzere bağımsız faaliyetini geliştirip sınıfın gönlünü fethetmektir.

"Bağımsız" işçi platformları oluşturmak ve bültenleri bu platformlara mal etmekten sözediyoruz. "Bağımsız" işçi platformları kendi başına oluşmaz. Politikası belirsiz bir platform olamaz. Bültenler ve platformlar ilişkisine bakarken işin özü bu noktadadır. Bu özden kopartılmış bir "bültenler ve platformlar ilişkisi" tartışması bir kez daha biçimciliktir. Devrimci bir organ ya da kadro faaliyet yürüttüğü alanda saptanmış politikaları hayata geçirmeye çalışır. Bülten bu politikanın taşıyıcısı bir araçtır. Bu politikanın hedefleri gereği bir öncü işçi platformu oluşturuyorsun. Oluşturmayı başardığın böylesi bir platformda bir araç olarak bültenin kullanılmasına karşı çıkılabilir mi? Fakat bu "bağımsızlık" tanımından devrimci siyasetten bağımsız bir işçi platformu anlaşılıyorsa, oluşan platform zaten politikamızın bir ürünü değildir. Böylesi oluşumlar kendini devrimci politikadan özel bir tarzda ayırıyorlarsa, zaten sözünü ettiğimiz tipteki özelliklere sahip değildirler.

Kısacası, bültenlerin politik eksenini tutup, bu temel üzerinde her türlü esnekliği göstereceğiz. Devrimci ve duyarlı her ilerici işçi bültenimizi bir olanak, bir kürsü olarak kullanabilir. Kullanabilir hale de getirmeliyiz.

Bülten faaliyeti ve merkezi yayınlar

"Bültenlerin çıkarılmasıyla birlikte gündeme gelen diğer sorun da, mahalli araçların hazırlanmasının merkezi araçlara katkıyı zayıflatmanın gerekçesi haline getirilmesi ya da bunun bir savunu düzeyine çıkartılması olgusudur. Bu kabul edilemez bir durumdur. Doğru devrimci bakışla ele alındığında, birinin

diğerini kolaylaştırması gerekir... savununun arkasında yatan çarpık bir örgüt zihniyetidir. Merkezi politika ve sorumluluklara bağlanmamış başarılı bir mahalli organizasyon düşünülemez bile." (*Ekim,* sayı:143, s.14)

Bu uyarı tekstil bülteninin ilk üç sayısının deneyimi üzerine yapılıyor. Kuşkusuz ki döneme özgü sorunlar ve aksamalar nedeniyle. Aradan 1,5 yılı aşkın bir zaman geçti. Hareketimiz PYO'nun periyodunu haftalığa indirdi. Bültenler hayli çeşitlendi ve yaygınlaştı. Siyasal çalışmamız belirgin bir gelişme ve değişim yaşadı. İş yapma kapasitesi ise o dönemle kıyaslanamaz ölçüde arttı. Haftalık PYO ve bültenler pratiğiyle birlikte örgütümüzün karşı karşıya geldiği asıl sınav alanı ise MYO'nın daha güçlü ve işlevsel hale getirilmesiydi. Bültenler pratiğimiz, tartıştığımız tüm yetersizliklerimize rağmen, örgütümüz adına yüz ağartıcıdır. PYO adımının ise gücü ve niteliği zaten ortadadır. Bu aynı şeyi MYO açısından da irdelemeliyiz. Haftalık PYO'nın ilk adımlarında yoldaşlarımız güçlü bir refleksle MYO'nı beslemiş, güçlendirmişlerdir. Bültenler pratiğinin yaygınlaşmasıyla beraber ise bu sahiplenmenin göstergesi katkılarda bazı zayıflamalar sözkonusudur. Bu duruma çubuğu biraz bükme pahasına daha yakından bakalım.

Bülten faaliyetlerinin etkin hale gelmesinden bu yana şöyle bir dönüp bültenlere ve merkezi yayınlara bir bakalım. Karşı karşıya kaldığımız tabloda rahatsız edici öğeler hala var. Bir yanda hızlanan ve gelişen faaliyet. Öte yanda merkezi yayınlara katkı alanında ortaya çıkan kimi zayıflıklıklar.

MYO'nun, gündelik sürdürülen, gelişip güçlenen ve gitgide yetkinleşen siyasal faaliyetimizin bir aynası olması gerektiğini bilmeyen yoldaş yoktur. Peki gereklerini yeterince gözetiyor muyuz? Buna cevap vermeden önce iki örnek verelim.

Sözgelimi bir Mutlu Akü grevi yaşandı. Aynı dönemde haftalık grev bülteni çıktı. Greve yolaçan nedenler, grevin sorunları, üstünlükleri, hareket açısından anlamı ve önemi, müdahalemizin kapsamı, zayıf ve üstün yanlarımız vb. üzerine merkezi yayınlara yansımış kaç yazımız var?

Diğer örnek Tıbset direnişi. Bu direnişe bir müdahale pratiğimizin olduğu ve önemli sonuçlar doğurduğu biliniyor. Peki buna ilişkin gelişmeleri, sorunları ve deneyimleri yansıtan yazılar MYO'da neden zamanında yeralmıyor? Örnekler artırılabilir, fakat gerekmiyor.

MYO ya da PYO merkezileşme araçlarıdır. Merkezi önderlik kurumlarıdır. Siyasal çalışmamızın eksenini tutan, yönünü tayin eden organlardır. Fakat aynı zamanda gelişmeleriyle, sorunlarıyla, deneyimleriyle sürdürmüş olduğumuz çalışmanın da birer aynaları olmak durumundadırlar. Faaliyetin kendisini ve sonuçlarını yansıtmanın önemi yeterince kavranamıyor. "Aslolan iş yapmaktır" türünden, -savunulsun ya da savunulmasın- bir anlayış var. Bazı sol grupların kötü pratiklerinin yarattığı tepkinin sonucu da olabilir bu. Ne ki "kötü emsal, emsal değildir." Biz reklamcılık yapmıyoruz, sürdürdüğümüz faaliyeti sonuçlarıyla birlikte yayınlarımıza taşıyoruz. Bu merkezileşmeye dayalı devrimci çalışmanın basit bir gereğidir.

Bültenler bunu güçleştiriyor olabilir mi? Böyle bir düşüncenin olmaması gerekiyor. Çünkü bültenler yığınlara dönük sürdürülen faaliyetin bir aracı ve bu faaliyet doğallığıyla sürmek durumunda. Bir yanda yığınlara dönük süren faaliyet, bir yanda da bu faaliyeti sonuçlarıyla birlikte merkezileştirme görevi. Bu ikisi bir bütündür. Bu aksamanın gerisinde yatan nedenlerden biri "bültenlere yazdıklarımızı bir de ötekilere niçin yazalım?" anlayışıdır. Gerçekte de pratik olarak yaşanan böyle bir sorun var. Fakat böyle bir savunu hem doğru değil, hem de dayanaktan yoksundur. Anlaşılması açısından bir örnek verelim. Birleşik Metal-İş Genel Kuruluna ilişkin PYO'da bir yazı yayınlanıyor. Peki bu aynı yazı bültende yayınlanabilir mi? Kuşkusuz ki aynı biçimiyle hayır! Fakat böyle bir yazıyı yazan yoldaş, pekala da bu olayı yığınlara dönük popüler bir tarzda propaganda, ajitasyon ve siyasal teşhir konusu yapabilir, bu metin metal bülteninde yayınlanır. Demek ki ikisi aynı şey değil. İlkini başarıyla yapan bir yoldaşın diğerini yazmasının hiçbir güçlüğü yoktur. Bültenlere başarılı ve işlevsel birçok makalenin yazıldığı, fakat hakkıyla değerlendirilemediği de bir olgudur. Biliyoruz ki, her bir bülten genellikle belli bölgelerde dağıtılıyor. Oysa sözünü ettiğimiz yazıların içeriği merkezi yayınlar için çok daha uygundur. Öyleyse bu durumu da gözeten bir çaba içinde olabilmeliyiz. İşlev farklılaşması denilen şeyi başarmak durumundayız.

Partiye yürürken alışkanlıkların gücünü de kıracağız!

"Bazı şeyleri bu kadar çok zorlamamak lazım", "sınıf kitleleri isteksiz, hareketsiz, bizim zorlamamızın, dolayısıyla tempomuzun sınırları var" veya *"kaçmıyor ya bu işi yarın da yapabiliriz"*, vb...

Her zaman bu kadar kaba biçim ve ifadelerle değil, fakat bir ruh hali, düşünüş ve davranış tarzı olarak, devrimci saflara sızan ve bizde de yer yer izlerine rasladığımız bir kişiliği, bu kişilikte ifadesini bulan bir çizgiyi ve bu çizginin alışkanlıklarını anlatmaya çalışıyoruz. Bu ruh halinin, davranış tarzının nedenleri nelerdir, kökleri nereye uzanmaktadır?

12 Eylül sonrası dönemin ortaya çıkardığı küçük-burjuva sosyal kökenden gelme devrimci tipi ve özellikleridir sözkonusu ettiğimiz. Gerçi sözünü ettiğimiz bu olgular ne yalnızca ülkemize özgüdür, ne de kendi başına 12 Eylül karşı-devrim döneminin ürünüdür. Bu olgular bu aynı sınıfın evrensel düzeyde gösterdiği tipik özellikleridir. Bize özgü olan yanı, 12 Eylül sonrası dönem içinde billurlaşmış bir halde ortaya çıkışlarıdır. Bilindiği üzere 12 Eylül karşı-devrimi küçük-burjuva devrimci akımları ağır bir yenilgiye uğrattı. '70'li yıllarda gelişip serpilen, siyasal bakımdan küçük-burjuvazinin sınıf özlemlerini gerçekleştirmenin ifadesi olan siyasal akımlara geniş bir toplumsal dayanak oluşturan küçük-burjuva katmanlar uzun bir dönemdir yenilgi ve yıkımın etkisinden çıkamadılar. '80'li yılların ikinci yarısı toplumsal muhalefet arenasında işçi sınıfının belirgin bir biçimde öne çıktığı bir süreç oldu. '87-90 dönemini kapsayan bu çıkış ve yükseliş '90'lı yılların hemen başında kırılmaya uğradı. Hareket uzun aralıklı kesikli dalgalar ve daha çok da mevzi kıpırdanmalar biçiminde sürdü. Devrimci önderlik boşluğuyla da sıkı sıkıya bağlı bu istikrarsızlık devrimci örgütler açısından zor bir dönemin yaşanmasına da eşlik etti. Arada Gazi direnişi türü yaşanan emekçi hareketliliği de ancak kısa süreli imkanlar yarattı. Böyle bir dönemde devrimci bir yaşam seçmek, bunun bedellerini göze almak dahi kendi başına anlamlı, önemli ve güçlü bir iradi adımdır. Dahası bu, gerçek bir sınıf intiharına doğru atılmış güçlü adımlarla birleşiyorsa, kişilerin niyet ve iradeleri hakkında bir tartışma yersizdir. Elbette bu aynı niyetin soyluluğu ve devrimciliği sınıf hareketinin en durgun olduğu evrede devrimci örgütlenmeyi seçen işçi ve genç işçiler için de geçerlidir.

İşçi sınıfı devrimciliğinin fabrikalardaki örgütlenme çalışmasının özü, biçimi, tarzı, temposu ve özellikleri, klasik devrimci-demokrat çalışmadan köklü farklılıklar içerir. Küçük-burjuva devrimciliği, özellikle bugünkü oyuna dönüşmüş biçimleriyle, kendisini daha ziyade içe dönük olarak "üretme"ye çalışır. Kendi çalışması, kendi "kitle" örgütleri, kendi tarzı, kendi militanlığı vardır. Bir bütün olarak emekçi ve ezilen yığınları dönüştürmekten ziyade kendi doğrusal gelişimine yönelen bir çalışma tarzıdır bu. Bu küçük-burjuva devrimci tipi, yükselen bir kitle hareketinin coşkusuyla birleşmekte zorlanmaz. Hızla hareketin içerisine girer ve heyecan üzerine heyecan yaşar. Yapılan işlerden kelimenin olumlu anlamıyla tatmin olmaz. Dizginlenemez bir ataklık, enerji ve çaba gösterir. Bir yandan kitle hareketinin olumlu özelliklerinden hızla etkilenirken, bir yandan da kitle hareketine kendi düşünce ve eğilimlerini dayatmaya çalışır.

Fakat sancılı ve durgun geçen dönemlerde yukarıda sıraladıklarımızın tersyüz edilmiş biçimleri boy verir. Kitle hareketinin hızla ilerlediği dönemlerde överek göklere çıkardığı yığınları yermeye başlar. Ya yığınlardan koparak bireysel eylemlere yönelir. Ki bu, kitleleri yeniden harekete geçirmek üzere onlara cesaret vermek adına yapılır. Ya da acele etmenin bir anlamı olmadığını düşünmeye başlar. Ataklık ve öne geçme çabası yerini hızla kitlelerin yeni durumu ve eylemliliğinin düzeyine uyuma bırakır. Semtlerde kitle popülizmi, sınıf içinde kuyrukçuluk ve sendikalizme kapılmak, ya da bu tip siyasal

akımların basıncı altında ezilmek, bu durumun tipik görünümleridir.

İşçi sınıfı devrimciliği ise farklı özellikler ve ayrı bir soluk gerektirir. Hareketin durgunluğunun ve kökleşmiş bir komünist geleneğin olmamasının yarattığı güçlükleri özel olarak sıralamak gerekmiyor. Fakat güçlüklerimiz ne olursa olsun, işçi sınıfı devrimciliğinin küçük-burjuva devrimciliğinden farklı olarak bir başka ideolojik bakışın, bir başka politik çabanın ve farklı bir sınıf kültürünün devrimciliği olduğu, bu nedenle kadrosunun da farklı davranması gerektiği açıktır. İşçi sınıfı kitlelerini devrimcileştirmeye yönelen, reformizmin öncünün bir kesimini zehirlenmesine göz yummayan, bunun zorluklarıyla boğuşan, güncelle stratejik olanı bağlama yeteneğini her saatte üretebilen bir çaba ve düzeyden bahsediyoruz.

Bunları neden anlatıyoruz? Yukarıda örneklediğimiz küçük-burjuva sosyal kimliğe ait kendiliğinden düşünüş ve davranış tarzının içimizdeki etkilerini görmek zorundayız. Zira, kadro birikimimizin önemli bir oranı bu küçük-burjuva sosyal kökenden gelmektedir. İdeolojik çizgimizin gücü, kadromuzun komünist örgütteki süreçleri ne kadar uzun olursa olsun "alışkanlıkların gücü" denilen bir olgu vardır. Egemen burjuva toplumun ideolojik saldırıları ve yaşamın her alanında örgütlü bir güç olarak karşımıza çıkıyor olması, buna karşı mücadelenin sürekliliğini kaçınılmaz kılar. Ki sözünü ettiğimiz böylesine genel bir mücadele de değildir. Daha somut bir olgudan söz ediyoruz. Küçük-burjuva sosyal kökenden gelmenin, küçük-burjuva devrimci çevrelerde şekillenmenin kişiye kazandırdığı alışkanlık, anlayış, davranış biçimi ve örgüt kültürü, devrimci enerji ve iddiayı zayıflatan, dizginleyen bir potansiyel tehlike demektir. Bu tehlikeyi kesin bir tarzda bertaraf etmek, etkilerini saflarımızdan kazıyıp atmak elbette öncelikle mevcut yönelişte bir ısrar, bu ısrardan sonuç almamızı sağlayacak bir çalışma tarzını istikrara kavuşturmak ve süreç sorunudur. Hareketin bugünkü durgunluğuna rağmen kesintisiz bir çalışma yürütüyor olmamız bize bu dönüşümün imkanlarını da sunmaktadır. Elle tutulur sonuçlar ortaya çıkar çıkmaz işimiz ayrıca kolaylaşacaktır.

Sözünü ettiğimiz olgu günceldir ve buna karşı mücadele de pratik bir sorumluluktur. Çünkü günlük çalışmada sınıf kitleleriyle içiçeyiz. Verili durgunluk ve sancılı gelişim ortamında sınıf kitlelerinin genel ruh hali yeterli ideolojik sağlamlık ve politik donanıma sahip olmayan genç devrimcileri etkiliyor. Sosyal kökenden gelen zaaf ve zayıflıklarla birleştiğinde, dikkatle izlenip sürekli müdahale konusu edilmesi gereken bir durumdur bu. Diğer taraftan 12 Eylül sonrası dönemde devrimcileşmiş, yılların sancılı gelişiminin bir yönüyle kendi koşullarına uygun şekillendirdiği kadro ve militanlar sınıf çalışmasının bu dönemsel özellikleri içinde de kendi tarzlarına uygun bir ortam buluyorlar. "Bugün olmazsa yarın olur"! Bu, zaten yılları bulan temel bir düşünüş ve davranış biçiminin, sınıf çalışmamızda kendini küçük-burjuva bir zihniyet üzerinden üretmesidir.

Bu tablonun bir yüzünde zorluklara rağmen yoluna devam eden soluklu bir devrimcilik, ideolojik bir güç görmek mümkündür. Fakat asıl görülmesi gereken sıradanlaşma, kendiliğindenciliği teori düzeyine yükseltme, sürece hakimiyetinde öncü pratikten yoksunluk olmalıdır. Bunun izleri kazınmak, kalıntıları saflarımızdan sökülüp atılmak zorundadır. Nesnel süreçlere karşı alabildiğine bir sabır ve soluk, fakat öznel olana ilişkin tersinden alabildiğine hırs, ataklık, tatminsizlik ve tahammülsüzlük gerekiyor. Gelişmeler bizim güç ve irademizin ötesinde şu veya bu düzeyde olabilir. Fakat bu her koşulda tempomuzun ve faaliyetin düzeyimizin nesnel gelişmelerin seyrine göre ayarlanması anlamına gelmez. Kitle hareketinin gelişip serpildiği, hızla ilerleyip dev adımlarala yükseldiği dönemlerde, yalnızca hareketin hızına yetişmek değil, esasında daima önünde yürümeyi başarmak devrimci önderlik iddiasının asgari gereklerinden biridir. Fakat şimdi yaşadığımız üzere bir de durgunluk dönemleri var. Böylesi dönemlerde görmemiz ve gözetmemiz gereken bir olgu var. Bu, harcayacağımız yoğun emeğe rağmen veriminin daha da sınırlı olabileceği gerçeğidir. Bu son derece doğaldır. Sınıf mücadeleleri pratiği de bunu sayısız kez kanıtlamıştır. Zaten "soluğunu tutmak" sözü de böylesi dönemin özellikleri üzerine söylenmiştir.

Fakat "soluğunu tutmak", eğer sürece müdahalede bir zayıflık etkenine dönüşüyorsa, buradaki bakışta temelli bir zayıflık var

demektir. Nesnel güçlükler konusunda bilinç açıklığı taşınıyorsa eğer, bunun karşılığının öznel planda, bu güçlükleri yenme planında daha bir hırsla, daha büyük bir enerjiyle yüklenme olması gerekir. "Durgunluk" dönemlerinde sıradanlaşmış bir faaliyet üzerinden yol alınamaz.

Zira, devrimci parti ve devrimci çalışmanın kesintisizliği durgunluk dönemlerinde çok daha büyük bir önem kazanır. Böyle bir dönemdeki performansı, bir partinin veya siyasal akımın niteliğine ilişkin en iyi göstergelerden biridir. Yükseliş dönemleri hareketin habire önderlik güçleri çıkardığı dönemlerdir. Böylesi dönemlerde gelişen hareketliliğin kendisi kendiliğinden önderliği itekler. Hızını artırmasını zorunlu bir koşul haline getirir. Oysa durgunluk dönemleri hareketin bu açıdan da kısırlık yaşadığı süreçlerdir ve bu öncü müdahalenin tayin edici rolünü arttıran bir faktördür. Ayrıca durgunluk döneminde öncünün yaptığı hazırlıklar, hareketin geleceği bakımından çok büyük önem taşır. Durgunluk döneminin hazırlığı, yükseliş döneminin devrimci önderlik sorumluluğunun hakkını verebilmek bakımından tartışma götürmez önemdedir. Öncü hazlıklıysa yükselme sürecine girmiş olan bir hareketi hem hızlandırır ve hem de doğru bir kanalda ilerlemesini sağlar. Bu burjuva, küçük-burjuva liberal, reformist siyasal akımların hareketi baştan çıkarıcı ve onu kopmakta olan düzene yeniden bağlayıcı çabalarının da etkisizleştirilmesi demektir. Kaldı ki yükselişe geçen bir hareketin devrimci bir önderlikle buluşamadığı koşullarda karşılaşabileceği akibeti biz '70'li yıllardan ve '87-'90 döneminin işçi hareketinden ötürü yakından biliyoruz.Yine 1918 Alman Devrimi bir tarihsel tecrübe olarak devrimci önderliğin hazırlık düzeyinin önemi konusunda yeterince açıklayıcı bir fikir vermektedir. Alman proletaryası burjuva iktidara karşı harekete geçtiğinde Spartaküs Grubu daha yeni bir oluşum içine girmişti. Henüz kendisini yeterince örgütleyemeden ayaklanma başladı ve komünistler kitle hareketinin hızına yetişemediler. Gericilik devrimi ezip bastırmayı başardığı gibi, komünist öncülerini de katletti. Bu, Alman proletaryası ve dünya sosyalist devrimi için büyük bir tarihsel fırsattı. Fakat yazık ki bu imkan gerektiği gibi değerlendirilemedi. Hem de tarihe geçmiş büyük kahramanlık ve ataklığa rağmen. Çünkü asıl yetersizlik olayların patladığı anda gösterilen inisiyatifin zayıflığından değil, bizzat ön süreçlerinde gerekli hazırlığın yapılamamış olmasından kaynaklanıyordu.

Anlatmaya çalıştığımız şudur: Siyasal iktidar mücadelesine önderlik etmek iddiasındaki bir devrimci hareketin çalışması ve hazırlık düzeyi sınıf hareketinin mevcut sorunlarını ve durumunu gözetir, fakat bir siyasal parti olarak kendi hazırlığını ve faaliyetini hiçbir zaman kitle hareketinin geri düzeyine endekslemez. Kaldı ki, yükselecek bir hareketin öne çıkaracağı güçleri kucaklamak ve onları parti bilinci, düzeyi ve deneyimi ile hızla donatabilmek bir ölçüde de partinin buna ne kadar hazırlıklı olduğuyla ilgilidir. Ayrıca harekete geçmiş sınıf kitleleri ve öncüleri senin o an için ne dediğin ve ne önerdiğinden çok, pratiğinle onun gözünde denenmiş ve sınanmış, güven veren bir siyasal geçmişe sahip olup olmadığından hareketle bakar. Çünkü ücretli kölelik altında yaşamış ve bu esaretin tüm sonuçlarını yaşamında görmüş bir sınıf, sınıf sezgisi ve sağduyusu denilen bir şeye sahiptir.

Kaldı ki, tüm bunlardan bağımsız olarak, sözünü ettiğimiz anlayış, alışkanlık ve davranışlar ataleti besleyici özellikleriyle çürütücüdürler de.

Sorunun önemi, sözü edilen alışkanlık ve zayıflıkları şu veya bu ölçüde barındıran kadro ve militanların halihazırda yükselen çalışmamızın bizzat taşıyıcıları olmalarından geliyor. Önemli sorumlulukların potansiyel adayları olmalarından geliyor. Rayına oturttuğumuz, sonuçlarını giderek daha geniş ölçekte üreten çalışmamızın kaderidir burada sözkonusu olan. Tabandaki dinamizmin önünü açacak, onu sınıf devrimcisi kimliğini oluşturacak tarzda yeni hedeflere seferber edecek, eski tarzda ısrar eden, eski ama sağlam tüfekleri paslarından arındırarak yeni tarza kazanacak yoldaşların eyleminden sözediyoruz.

Böyle alışkanlık ve sorunların taşıyıcısı olan kadro ve militanlar değişik düzeyde sorumluluklar üstlenmiş bulunuyorlar. Fakat kapasite ve yetenekleri yanında, devrimci-demokrat çevreci çalışma tarzının olumsuz izlerini taşıyorlar. Dipten gelen genç işçi potansiyeli henüz çok birikimsiz, ve yetiştirilmeye ve seferber edilmeye muhtaçtır. Bu kuşak hareketin geleceğini temsil etse de,

siyasal faaliyet içinde hareketin kadroları haline gelecekleri bir süreci yaşamaları gerektiği açıktır. Devrimci kimlik ve alışkanlıklarıyla sağlam, fakat eski çalışma tarzından kopmayan kadrolar ise, ancak yeni çalışma içinde, bunun imkanları ve sonuçları üzerinden süreç içinde kazanılabilecektir. Sözlü ya da yazılı kendi içinde bir müdahalenin hükümsüz kaldığını kendi deneyimlerimizden biliyoruz. Fakat bu vurgumuzdan da böylesi zaafları rasyonalize etmek ve onlarla mücadeleyi ihmal etmek sonucu çıkarılmamalıdır.

Sözünü ettiğimiz zaaf ve alışkanlıkların kazınıp atılması bugün için tayin edici önemde bir sorumluluktur. Zira artık farklı bir evredeyiz ve bu farklı evrenin kadrosu haline gelmek saflarımızdaki tüm yoldaşların ertelemeyecekleri bir sorumluluklarıdır. Ertelemeye kalkışan, zaafları konusunda tutuculuk gösteren, devrimci yenilenmeye karşı direnç gösterenler kesin bir tarzda ezilir ve aşılır. Bu sınıf mücadelesinin bir kuralıdır. Bir dönemin kadrosu olarak başarılı işler yapmış, fakat hareketin bir sonraki dönemine uyum sağlayamadığı için elenmiş sayısız örnek hatırımızdadır. Fakat biz vurguyu daha özel bir alana, örgütümüzde yöneticilik düzeyinde sorumluluklar üstlenen yoldaşların özel durum ve sorumluluklarına çekmek istiyoruz. Sözünü ettiğimiz düzeyde sorumluluklar taşıyan kadrolar en "masum" hatalara düşme hakkına dahi sahip değillerdir. Çünkü bu kadrolar belirleyici konumdadır ve en basit hatalarının sonuçları herhangi bir yoldaşın hatasından farklı etkiler ve sonuçlar yaratmaktadır.

Sözünü ettiğimiz sorunun değişik bir görünüm altında dışa vurmasından da sözetmek gerekiyor. Aynı özden kaynaklanan ama biraz daha değişik biçimlerde karşımıza çıkan bir sorundur bu. Yetenek ve kapasiteleriyle meselelere dalıp harikalar yaratmaya hevesli ve eğilimli, fakat bunların sonunu getirmeye, küçük ve monoton gelişmelere kilitlenip tuğla tuğla bir yapıyı örmeye hevessiz ve sabırsız bir çizgiden bahsediyoruz. Lenin, *"İki Taktik"*te farklı bir bağlamda "kazanmayı göze alıyor muyuz?" diye sorar. Kazanmayı göze almak! Bu, modern burjuva toplumda bir sınıfın tutumu, bir sınıfın devrimciliğidir. Şöyle bir dokunup harikalar yaratan, ama sonunu getirmekte, dalgalanmalara müsade etmemekte gerekli iradeyi gösteremeyen tarz devrimci işçinin/sınıf devrimcisinin tutumu olamaz.

Elbette, elle tutulur kabalıkta hata ve zaafların bizde artık yaşam alanı bulamadığı tartışmasızdır. Burada altını çizmeye çalıştığımız, bizim artık bu tür zaafların ince biçimlerine de tahammülümüzün olamayacağıdır. Devrimciliğin ve partili kimliğin hakkını verebilmek bu tahammülsüzlükten geçmektedir. Yaratıcılık ve yetenek muhakkak ki her dönemde ihtiyaçtır ve önemlidir. Dahası, önderlik kapasitesi, devrimci bir iradeyi de içerecek tarzda bunları gerektirir. Fakat vurgumuzu güçlendirmek, ters bir tarafa bükmek için söylüyoruz: Şimdi bize gereken, ama herşeyden çok gereken, yalpalanmaya, dağılmaya prim vermeyen sarsılmaz bir irade, gündelik çalışmayı sımsıkı tutup yürütecek bir hırs ve tahammülsüzlüktür. Yetenekli aydının zorluklardan kaçan tarzına değil, tuttuğunu koparan işçi sınıfının devrimci tarzına ihtiyacımız var!

Yoldaşlarımız ideolojik bakışlarını, adanmış hayat tarzlarını; kendiliğindenciliğe boyun eğmeyen, en küçük imkanları muazzam bir kıskançlıkla değerendiren bir yönelişle sonuç alıcı bir yoğunlaşmayla birleştirmek zorundadır.

Sınıf çalışmamızda yeni tarz ve yeni düzey bizim için artık kazanılmış bir mevzidir. Gelişmelerin, süreçlerin ipini avucunda sımsıkı tutan tarz, partili tarzdır. Bu sorumlu organ ve yoldaşlardan başlayarak başarıldığında, çevremizdeki genç işçi kuşağının potansiyelini böyle örgütlediğimizde, süreçlere böyle şekil verdiğimizde muazzam bir enerjinin açığa çıkacağından, gerçek bir sıçrama yaşanacağından kimse şüphe etmemelidir.

Alışkanlıkların o muazzam gücünü mutlaka kıracağız!

Önderlik kapasitesi bir yerde de yoğunlaşmış bir irade sorunudur. Parti, modern toplumun öznesi haline getirilerek tarihsel-toplumsal ve güncel sorumluluklarına sahip çıkarak önderlik konumunun gereklerine sarılan işçi sınıfının devrimci iradesinin yoğunlaşmış biçimidir. Parti olmak, örgütlülükte, siyasal çalışmada, kendini geliştirmede ve yetkinleşmekte süreklilik demektir. Her koşul altında durup dinlenmeksizin işçi sınıfını özne haline getirme çabasını aralıksız sürdürmek demektir. Hareketin tüm biçim ve gelişmeleri karşısında silahını dolu tutmak ve tetikte beklemek demektir.

Merter İşçi Kurultayı deneyimi

İşçi platformlarını reformistlere terketmeyeceğiz

Merter İşçi Kurultayı çalışmaları yaklaşık 7-8 aylık bir süreci kapsadı. Merter bölgesinde diğer işkolları da olmakla birlikte asıl ağırlığı tekstil oluşturmaktadır. Kurultay kendisini tekstil işçileri üzerinden varetmeye çalışmış ve aslolarak da onun sorunlarından yola çıkmıştır. Merter İşçileri Kurultayı gibi bir işçi platformunun sözkonusu bölgenin işçilerinin mücadelesindeki önemi kuşku götürmez. Merter gibi alabildiğine örgütsüz bir sömürü cehenneminde bu tür işçi platformları, gerçekten hakkı verilebilirse, mücadelenin bir kaldıracı haline gelebilir. Bir kurultayın mücadeleye ivme kazandırabilmesi ise onun ön süreçlerine, hedeflerine, örgütlenme anlayışına, nasıl bir mücadele hattı sunduğuna yakından bağlıdır. O zaman, Merter kurultayının ön süreçlerine bakmak, bu kurultayın konumunu anlamamıza da yardımcı olacaktır.

Kurultayın ön süreci

Merter kurultayının ön süreci ve kendisi, reformist, komünist ve ara akımlar olarak nitelendirdiğimiz ve ayrıştırdığımız sol hareketin sınıf çalışmasına ayna tutması bakımından son derece öğreticidir. Bilindiği üzere Merter İşçi Kurultayı çalışmalarını EMEP başlatmış ve çalışmalara kendi anlayışını dayatmıştır. Bu "3 S" üzerinden formüle edilen, şu an Merter işçisinin en yakıcı talepleri etrafında örülen ve "Demokratik Türkiye" stratejisine bağlanan platformdur. Bu hiç kuşkusuzki reformizmin platformudur. Kendisini bu eksende vareden bir partinin sınıf çalışmasında da kendisini bu şekilde üretmesinde şaşılacak bir şey yoktur.

Reformist pratiğin diğer yüzü ise yasakçı, dayatmacı, saldırgan tutumla kendisini ortaya koymaktadır. Bir işçi platformuna kendi anlayışını dayatıp diğerlerini dışlamak üzerine kurulan pratik, işçilerin birliği şiarını sıkça kullanıp da aslında o birliğin altını oyan bir işlev görür. EMEP'in işçilerin birliğinden anladığı, kendi gerici platformuna gelen ya da sesini çıkarmayan, ya da bu zeminde uzlaşma yapabilen kesimlerle olan birliktir. Daha açık ifade edecek olursak, bu liberaller "öncü" işçilerin birliğini, daha geri bilinçli işçileri (bunlar MHP, Milli Eğitim Vakfı, vb. gibi yerlerle ilişkileri ya da sempatileri olan işçilerdir) ürkütmemek adına, sektörün daha mücadeleci, devrimci ve komünist öncülerini dışlamak üzerine kurmaktadır. Buradaki kaygı, daha ileri bir mücadele zemininde kendisini varedememekten dolayı elindekini de kaybetme ve komünistlerin karşısında tutunma kaygısıdır. Çünkü reformizm, tarihte de görüldüğü gibi belli dönemlerde, hareketin durgun ve daha sancılı ilerlediği dönemlerde güçlenmiş, fakat yığınların mücadelesinin yükseldiği ve militanlaştığı dönemlerde ise gücünü kaybetmiştir. İşte bu gerçeklik bilinçlerinin bir köşesinde yer etmiş olduğu içindir ki, kitlelerin devrimci kalkışlarından son derece korkuya kapılmışlar, hatta onu '96 1 Mayıs'ında olduğu gibi "vandallık", "provokasyon" vb. ile bile niteleyebilmişlerdir. Bu bakışaçısı ve kaygı çalışma alanlarında gerici ve saldırgan tutumda karşılığını bulmaktadır. Merter İşçi Kurultayı sürecinde komünistleri dışlamak üzere her yola başvurmuşlardır. Sürdürdükleri imza kampanyalarını saklamaktan yapılan gecede bir yoldaşımıza saldırmaya, geniş işçi etkinliklerinde (gezi vb.) yasakçı tutumlara (Merter çalışmasıyla ilgili dağıtılmak istenen *Tekstil İşçileri Bülteni*'nin özel sayısının dağıtımını ve konuşmaları engellemek, saldırmakla tehdit etmek vb.) kadar uzanmaktadır. Kendilerini biraz güçlü hissettikleri yerlerde bu reformistlerin genel tutumudur. Devlet ve devletin kolluk güçlerinin karşısında yasalcı, icazetçi ve baş eğen bir tutum, devrimcilere karşı ise saldırganlıkla içi içe yürümektedir.

Diğer ara akımların pratiğine bakacak

olursak (alanda belli bir yeri olan TİKB, MLKP gibi), bu pratiği en net şu şekilde ifade edebiliriz. Ya güçsüzlük ruh haliyle, Atılım çevresi gibi edilgen bir tutum ve reformizmin altında ezilme. İşçilerin mücadele isteğini alkışlamak ile reformizmin pratiğini içiçe geçirerek, bir bütün olarak bakmak ve ayrıştırmamak. Ya da TİKB gibi, reformizmi mahkum etmek adına böyle bir platformda yer almayarak, reformizmle mücadeleden kaçarak, bir işçi platformunu da mahkum etmek. Her iki tutum da aynı noktada kesişmektedir. Sınıf çalışması içinde reformizmle mücadeleye girememe güçsüzlüğü. En sol ve radikal görünen söylemlerle sonuç olarak alanı reformizme terketmek ve diğer yerlerde kendilerinin olan küçük adacıklar yaratmak. Kısacası şimdiye kadar gerçekleşen küçük-burjuva devrimci hareketlerin pratiği!

Komünistler Merter çalışmasına başından itibaren özel bir ilgiyle yaklaşmışlardır. Aslolanı hiçbir zaman gözden uzak tutmayarak, yani sorumluluğun Merter işçilerine karşı olduğunu bilerek davranmışlardır. Çalışmaların bizzat içinde yeralmak için çaba göstermişler, bu noktada da EMEP'in saldırgan ve yasakçı tutumlarına maruz kalmışlardır. Fakat bu geri platformu kabul etmeyip kendi platformlarından Merter işçilerine seslenmişler, EMEP'in gericiliğini teşhir etmişler, fakat Merter kurultayını (işçi platformu) sahiplenmişlerdir. Kendi cephelerinden bunun çalışmalarını hem Merter işçilerinin geneline seslenerek, hem de fabrika zemininde daha özel faaliyet yürüterek yerine getirmişlerdir.

Nicelik ve nitelik olarak kurultay değerlendirmesi

Kurultayın niceliğini ve niteliğini belirleyen bazı nesnel verileri gözardı etmemek gerekiyor. Nedir bunlar? Tekstil işkolunu şu anki sınıf hareketinden bağımsız düşünemeyeceğimize göre, bir durgunluk dönemi üzerine oturan bir çalışmayla karşı karşıya kaldığımız açıktır. Bunun dışında tekstil işkolunda daha önce bazı sendikal deneyimler yaşamış öncü diyebileceğimiz işçilerin niteliği de belirleyenler arasındadır. Fakat herşeye rağmen tekstil işkolu tabanda mücadele isteği duyan bir genç işçi potansiyelini, yüzünü ileriye, devrime ve sosyalizme çevirmeye eğilimli olan bir potansiyeli de taşımaktadır. Kurultayın niceliğini ve niteliğini asıl belirleyen ise, yukarıda ön süreçlerini anlattığımız EMEP'in liberal platformundan başka bir şey değildir.

Merter kurultay çalışması hiç kuşkusuz ki Merter'de bir yankı bulmuş, asgari düzeyde de olsa çevresine mücadele etmek isteyen bir kesimi çekmeyi başarmıştır. Fakat aynı gerici mantık, işçi platformunu diğer işçilere açmayan ve engelleyen mantık, aynı zamanda kurultayın dibini de oyan bir işlev görmüştür. Bu niceliğe yansıdığı gibi niteliği de belirlemiştir. Örneğin Merter'in tek sendikalı işyeri olan Sun Tekstil işçileri kurultayda yerlerini almamışlardır. Sun Tekstil örneği yukarıda anlatılan reformistlerin ve küçük-burjuva devrimcilerinin pratiğine iyi bir örnektir. Kurultayın yürütmesinde ve odağında bulunan Seyit Aslan Sun Tekstil'de bir dönem temsilcilik yapmış ve sonra indirilmiş bir EMEP'lidir. Halen de Sun Tekstil'de işçilik yapmaktadır. Ve kurultaya Sun Tekstil işçileri gelmemektedir! Diğer taraftan küçük-burjuva devrimcileri de Sun Tekstil'i kurultaya katılması ve işçi platformunu güçlendirilmesi, öncü işçilerin deneyimlerinin özümsenmesi, öncülerin birlikte mücadelelerinin önünün açılması için bir çaba sarfetmemişlerdir. Komünistlerin yaptıkları çağrılar Sun Tekstil işçilerinde bir yankı bulsa da, fiziki temas eksikliğinden dolayı, yapılan çalışmalar Sun Tekstil işçisini kurultaya çekmeye yeterli olmamıştır.

Kurultay daha çok işçilerin çıkıp sorunlarını anlattığı bir etkinliğe dönüşmüştür. Asıl olması gereken tartışmalar; mücadele yol ve yöntemleri, öneriler ve çözüm yolları boşlukta kalmıştır. Divana verilen öneriler oylama bile yapılamadan kabul edilmiştir. Çünkü salonda karar aşamasında ancak 60 kadar kişi kalmış, onlar da yavaş yavaş salonu terketmişlerdir. Bu bile oraya insanlar taşınırken yapılamayanları yeterli açıklıkta göstermektedir.

Ayrıca konuşmacılarda mücadele hattı olarak hakkını söke söke almaya çağıran, birleşik militan bir mücadele perspektifi yoktur. Bunun hiç kuşkusuz muhatabı orada konuşan Merter işçisi değil, 7-8 ay gibi bir süreçte bunu hiçbir şekilde dile getirmeyen ve kitlelerin geri bilincine tutunan EMEP liberalizmidir. "3 S"

talebinin yasal talepler olduğundan ve bu yasal hakların kullanılması gerektiğinden dem vurulmaktadır yalnızca. Peki yasal olmayanları da zorlayıp almanın işçi sınıfı mücadelesinde yeri yok mudur? İşte sınıf hareketini düzen ve yasal sınırlar içine hapsetmenin pratiği bu olmaktadır. Kurultayda bol miktarda "Demokratik Türkiye" talebinde bulunulurken, sosyalizmin adının bile geçmemesi yalnızca bir konuşmacı tarafından utangaçça "4. S" diye ifade edilmesi ve onun mücadelesinin de geleceğe ertelenmesi, bu platformun gerçek niteliğini yeterince açıklamaktadır.

Kurultaya rengini verenin liberal reformist bir çizgi olduğu açıktır. Kurultay ön sürecinde yasaklamalarla hiçbir tartışmaya ve farklı görüşlere yer vermeyen, bu çizgide yürüyen bir kurultayın mücadeleye dönük tartışmalarla geçmesi pek beklenemez. Kurultayda bu yasakçı tutumlarını esnetmeleri ya da esnetmek zorunda kalmaları bu gerçeği değiştirmez.

Kurultay'a en anlamlı müdahaleyi komünistler yapmışlardır. Bütün eksikliklerine rağmen orada eğer sosyalizm sözcüğü geçmişse, işçiler daha militan bir mücadeye çağrılmışsa, sorunların kalıcı çözümü "Demokratik Türkiye'ye" değil devrim ve sosyalizme bağlanmışsa, işçilerin birliği doğru bir perspektifle sunulmuşsa, bu kurultayın niteliğini biraz yükseltenler yine sınıf devrimcileri olmuşlardır. 8 delegemizden ancak 3'üne söz verilmiş ve konuşmalar bu yüzden daha dar kalmıştır. Fakat kendimize dönüp bakacak olursak, asıl eksikliğimizin öneriler kısmında olduğunu görürüz. Bizim Merter işçileri için önereceğimiz mücadele hattı ve somut öneriler vardır. Fakat bu kurultayda yerine getirilememiş ve bir boşluk oluşmuştur. Bizler yalnızca teşhir eden, kendi platformumuzu koyan devrimciler değiliz. Aynı zamanda sürece müdahale edebilecek somut önerilerde bulunmak ve ön açıcı olmak yükümlülüğümüz vardır. Burada dile getirilmeye çalışılan şey eksikliğimizi görmektir, yoksa onu kendi içinde tartışmak değil. Yani önümüzdeki süreçte eksikliklerimizi aşabilecek adımları atmak içindir.

Reformizmle mücadele

"Dönemin reformist-liberal akımlarının özelliği ne olursa olsun, kimlikler konusundaki bu temelli fark, orta vadede komünist olanın liberal olanı sınıf hareketi cephesinde yenilgiye uğratacağının temel bir güvencesidir. Sınıf hareketi içinde reformizme karşı bu zaferin kesinleştirilmesi için gerekli herşey yapılacaktır. Zira sınıf hareketinin ideolojik ve örgütsel bağımsızlığının sınıf partisi şahsında ete-kemiğe bürünmesi, ve bunun, devrimci siyasal mücadelenin seyrini belirleyen bir etkene dönüşmesi, öteki şeyler yanında, sınıf hareketi içindeki sosyal-reformist akımın kesin bir yenilgiye uğratılmasına sıkı sıkıya bağlıdır."

Parti kongresine yürüdüğümüz şu evrede altı çizilen reformizme karşı mücadelenin çok ayrı bir önemi vardır. Şimdiye kadar reformizm ideolojik bir müdahale ve basınçla karşı karşıya idi. Fakat bugün gelinen aşamada reformizm bir çok yerde; fabrikalarda, öncü işçi platformlarında, direnişlerde, kısaca sınıf çalışmasının değişik alanlarında komünistlerle karşı karşıya gelmektedir. Bu bir tesadüf değildir. Çünkü artık Türkiye işçi sınıfı gerçek anlamda komünist bir işçi partisine kavuşmaktadır. Reformizmin uğursuzluğunu işçi sınıfı saflarından söküp atacak güçte bir parti olacaktır bu. İdeolojik olarak donanımlı, kendisini sınıf çalışmasına kilitlemiş bir parti.

Reformizmin bugünkü etkinliği ve onu besleyen koşullar her ne olursa olsun, azimli ve istikrarlı bir çalışma ona geri adım attırmaktadır. Bunun en yakın örneği Merter İşçileri Kurultayı'dır. Merter'de bu adımı atarken, daha önce bahsedilen esnemelere girilirken, hiç kuşku duyulmasın ki, bizim alanda uyguladığımız basınç birincil önemdedir. Kendilerinin yeterince güç kazanamamaları da bir başka etkendir. Fakat bizim sınıf içerisinde ve alandaki istikrarlı çalışmamız onlara bu geri adımı attırmıştır. Pek güçlü olmadıkları yerlerde bu adımı çok daha kolay ve baştan atmak durumunda kalıyorlar.

Reformizmle mücadele ancak gerçek zemininde, sınıf çalışması içerisinde verilebilir. Merter kurultayı örneği gibi varolan hiçbir platformu reformizme terketmeden; istikrarlı, sabırlı, gerektiğinde esnek bir çalışma her koşulda bizim kazanımımızla sonuçlanacaktır. Kolay başarılar beklemeyen, uzun soluklu ve azimli her çalışma bizi sonuca götürecektir.

Y. NEHİR

Tıbset direnişinin bazı dersleri

Tıbset fabrikası işçileri yaklaşık 2,5 aydır direnişteler. Bu direnişin gelişme süreci, karşılaşılan sorunlar yaşanan gerilimler, direnişin politikleşme eğilimi, reformist etkiler ve bizim müdahalemiz üzerine kapsamlı bir değerlendirme yapmak gerekiyor. Ancak hala devam eden sıcak bir pratik olduğu için, şimdilik bu deneyimden edindiğimiz bazı dersler üzerinde durmak istiyoruz.

Tıbset'te devrimci kimlik

Tıbset direnişi sınıf hareketinin dibe vurduğu bir dönemde patlak verdi. Fabrikada çalışan işçilerin büyük çoğunluğu Tunceli ve Muş-Varto'ludur. Ağırlıklı olarak Gazi Mahallesinde oturuyorlar. Bu nedenle de devrimci mücadeleye açık, en azından demokrat olarak tanımlanabilecek bir kimliğe sahiptirler.

Tıbset direnişi belli bir militanlığı ve politikleşmeye açıklığı içiçe taşıyor. Kuşkusuz bu militanlık varoş hareketliliğiyle yoğrulup-şekillenmiş bir militanlıktır ve ikili bir karaktere sahiptir. Bir yandan devlet güçlerine karşı koymak, jandarmaların saldırılarına direnmek, defalarca gözaltına alınmayı göze almak gibi bir gözüpeklik vb. ile kendisini ortaya koyarken, diğer yandan soluksuz, istikrarsızdır. Bu yapısı ile kolayından tersine dönüşebiliyor.

Bu özelliği dikkate değer bir biçimde olduğu gibi direnişe yansımış bulunuyor. Öyle ki, varoş hareketliliği içinde militan özellikler gözeten bu insanlar, sınıf hareketliliği, somutta da Tıbset direnişi içinde aynı militanlığı sergileyemediler. Kolaylıkla sendikacıların etkisinde kaldılar ve onlara tabi hale geldiler. Halihazırda da Tıbset işçilerini esas olarak sendikacılar yönlendiriyor.

Tıbset ile dayanışma

Tıbset direnişi başladığı andan itibaren, sendikanın ve işçilerin yaptırdığı çakmakların satışı, basın açıklamalarına kitlesel katılım ve ziyaretlerle somutlaşan bir dayanışma sergilendi. Direnişçi işçiler bu çerçevedeki bir dayanışma çabasının yeterli olmadığını söylüyorlar, ki kuşkusuz bu eleştirilerinde haklılar. Onlar devrimci basın ve devrimci güçlerin öncülüğünde bir dayanışma ya da direniş komitesinin oluşturulmasını istiyorlardı. Bu, devrimci ve komünist harekete karşı bir açıklığın, dahası onların direniş üzerinde etkin olmalarına duyulan ihtiyacın bir ifadesiydi. Ne yazık ki bu ihtiyaca yeterince yanıt verilmedi.

Hatırlanırsa, geçtiğimiz yıl Küçükçekmece Belediyesi işçilerinin direnişi sırasında işçiler kendi çabalarıyla bir dayanışma komitesi oluşturmuşlardı. Bu komiteye çok sayıda köy derneği, çeşitli kültür dernekleri vb. katılmışlardı. Siyasi partilerve devrimci basın da onların yanında yer alıyorlardı. Sözkonusu komite kuşkusuz dayanışmayı yönlendirebilen bir komite değildi, ancak bir iki toplantı yapabildi. Ama yine de direnişi çok geniş çevrelere duyurabildi, belli destekler yaratabildi. Tıbset'li direnişçiler de benzer bir yönelime girmenin olanaklarına sahiptiler. Fakat dayanışmaya bakıştaki zayıflık bunu engelledi. Dayanışmayı örgütlerken aslolan işçileri harekete geçirmek, onların inisiyatifini geliştirmektir. Örneğin işçilerin inisiyatifinde bir komite oluşturulup sendikaya bağlı şubelerin işyerlerine gidilebilir, temsilcilerle beraber toplantılar düzenlenebilir, direniş anlatılıp somut destek örgütlenebilirlerdi. Tıbset direnişçileri bunu yapmak yerine, Petrol-İş ve Türk-İş genel merkez yöneticileri ile görüşmeler yapmak, Bayram Meral hainiden destek sözü almak gibi girişimlerde bulunmayı tercih ettiler. Doğal olarak hiçbir sonuç alamadılar.

Dayanışma konusunda yapılanlara gelince, örneğin EMEP'in tutumu kendi politik konumu ile tam bir uyum içinde. Bu reformist parti sendika ile uyumlu bir çizgi izliyor. Gerçek bir dayanışma çabası ortaya koymak yerine çakmak satmak, gece için bilet almak, basın açıklamalarına katılmak gibi sıradan ve sınırlı

işlerle yetiniyor. Deyim uygunsa yasak savıyor. Direnişi ileriye çekmek gibi bir sorunu ise hiç yok. Direnişi yalnızca parti propagandası yapmanın bir imkanı olarak görüyor.

Direnişle ciddi olarak ilgilenen, doğru bir perspektifle müdahale etmeye çalışan tek güç biziz diyebiliriz. Buna Alınteri dergisinin sınırlı çabasını eklemek gerekiyor. Fakat direnişe müdahale perspektifinden yoksunluk kendisini hemen hissettiriyor. HADEP'in Tıbset işçileri arasında belli bir etkisi var. Ancak direnişe dönük politik içerikli ciddi bir çabasından sözedilemez.

Üretimin durdurulması

Her direnişte olduğu gibi burada da en önemli sorun içerde üretimin sürüyor olmasıdır. İki ay boyunca üretimi durdurmak için işçiler yoğun bir çaba harcadılar. Fabrikanın önünde oturma eylemi yapıldı. Gelen araçların önü kesildi, direniş kırıcılarıyla konuşuldu hatta bazıları cezalandırıldı. Bunca çabaya karşın üretim durdurulamadı.

Az sayıda işçiyle de olsa üretime devam edildi. İşçiler sürekli jandarmanın saldırılarıyla karşı karşıya kaldılar, gözaltılar yaşadılar. Bunu sendikanın işçilerin fabrika önünden çekilmesi yönlü baskıları tamamlıyordu. Sonuçta işçiler fabrika önünden çekildiler. Fabrikayı işgal etmeyi düşünemediler, ki zaten buna hazırlıklı da değillerdi. Kısmi bir-iki çıkış dışında sendika barikatını aşacak bir güç ortaya koyamadılar. Hala da koyabilmiş değiller.

Öncü işçilere, özellikle devrimci demokrasinin etkisindeki ileri işçilere gelince; bu unsurlar ya sınıf kitlesinin verili bilinç ve hazırlık derecesini vb. ölçüp-biçmeden kitleden kopuk eylem önerileri ve girişimleri ile ortaya çıkıyorlar, ya da tam tersine düpedüz kitle kuyrukçusu bir çizgi izliyorlar. Açıktır ki ne birincisinin ne de ikincisinin işçilere ve direnişe olumlu yönde hiçbir yararı olmuyor.

Tersine her iki durumda da karlı çıkan hep sendikacılar ve reformistler oluyor. Bu o kadar somut bir durumdur ki, örneğin işçiler sendika ile bu öncüler arasında bir tercih yapma gereği gündeme geldiğinde sendikayı tercih ediyorlar. Bu durumda da direnişin seyrini sendikacılar ve güçleri oranın da reformistler belirliyorlar. "Devrimci" öncülerimiz ise ya yalnızlığa itiliyorlar ya da direnişin hemen akabinde işten atılıyorlar.

Müdahalenin sorunları

Komünistler olarak Tıbset işçileriyle direnişin ilk günlerinden itibaren sıcak ilişkiler geliştirdik. Örneğin, yaptığımız iki işçi toplantısına Tıbset işçileri de katıldılar. Bu toplantılarda bir dayanışma platformu oluşturmayı tartıştık. Dahası bir ortak bildiri, çeşitli destek girişimleri, Reslan ve Tıbset komitelerini biraraya getirip bir toplantı örgütleme girişimi gibi bazı somut kararların alınmasını sağladık.

Ancak direnişe dönük müdahalelerimizi iyi planlamamış olmamız, en önemlisi de ne gibi sonuçlar yaratacağını yeterince hesaba katamadığımız bir iki pratik müdahale (direniş kırıcılarını cezalandırma) bu süreci sekteye uğrattı. Kimi yoldaşlarımız güvenlik nedeniyle direniş yerine gidemez oldular. Oysaki işçilerin talebi üzerine yapılan bu müdahaleler aslında başka kanallar üzerinden gerçekleştirilebilinirdi. Bunun için belki bir kaç gün beklenmesi gerekecekti. Ama en azından şimdikinden daha olumsuz bir sonuçla karşılaşmazdık. Bu durum direnişe dönük çabamızı zayıflattı.

Herhangi bir direnişin olumlu yönde seyretmesinde öncülerin rolü tartışılamaz. Ancak yalnızca öncülerin kazanılması ile yetinilmemelidir. Sınıf kitlesini etkilemek ve hareket geçirmek son derece önemlidir. Çoğu kez öncüleri kazanmak daha çekici gelebiliyor bize. Nitekim bu direniş esnasında böylesi bir yanlışa da düştük. Öncüyü kazanma çabasını kitleyi etkileme çabasıyla birleştirmede başarılı olamadık.

Bütün bunlara rağmen, direniş karşısında olumlu bir refleks göterilmiş ve ilişkiler geliştirmede kayda değer bir başarı elde edilmiştir. Bir ilgi yoğunlaşması gerçekleştirilmiş, belli olanaklar yaratılmıştır. Dahası herşeye rağmen yeterli olmasa da direniş üzerinde belli bir etkimiz vardır ve bu daha da artacaktır.

Ulaştığımız açıklıkları başta öncüler olmak üzere sınıfın kitlesine maledebilirsek eğer, direnişi olumlu bir çizgiye çekebilir ve ileriye taşıyabiliriz.

Esenyurt Bölge Komitesi

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Antakya'da dayanışma gezisi

Antakya'da Ekimci komünistler olarak düzenlediğimiz ikinci gezimizi 21 Eylül günü gerçekleştirdik. Geziye çoğu işçi ve öğrenci 70 civarında kişi katıldı.

Saz vb. olmaması bir eksiklikti. Bunu devrimci marş ve türkülerle telafi etmeye çalıştık. Ardından bütün arkadaşların getirdiği yemeklerle ortak bir sofra hazırladık. Yemeğe başlamamızla birlikte sağanak yağmurun başlaması kitlede bir durgunluk yarattı. Yağmurun dinmesinden sonra tekrar toparlandık.

İlk olarak iki yoldaşımız Adnan Yücel ve Nazım Hikmet'ten şiirler okudular. Ardından bir yoldaş konuşmasını yaptı. Tekstil işkolundaki sömürüyü dile getirdi. Tekstil İşçileri Bülteni'nin hazırladığı imza kampanyası metnini okudu ve bu kampanyaya katılma çağrısı yaptı. Ardından güncel toplumsal sorunlar, bunlara karşı mücadelede ortak hareket etmenin önemi, sermaye devletinin işçi sınıfının iktisadi-sosyal kazanımlarına dönük saldırıları üzerine konuştu. Eşel mobil sistemi ve ESK gibi saldırıları teşhir etti.

Tartışma kitlenin de katılımıyla daha canlı hale geldi. Devrimci tutsakların siyasi kimliğine ve kazanılmış haklarına yönelen saldırılar ve son dönemde gündemde olan hücre tipi cezaevi üzerinde duruldu. Geziye katılan bir arkadaş askerlik anılarını utanarak anlattı. Bu arkadaş askerliğini bir cezaevinde yapmıştı. Devrimci tutsaklara yapılan işkenceleri, faili belli cinayetleri vb. anlattı. Ayrıca Kürt ve Alevilik sorunu üzerine tartışıldı ve çözümün işçi sınıfının ihtilalci partisinin önderliğindeki devrimde olduğu vurgulandı. Kurtuluş çevresinden arkadaşların açtıkları tartışma oldukça ilginçti. Bir çok işçinin MHP'nin etkisinde olduğu, oysa öğrencilerin işçiler için mücadele ettiği vb. argümanlarla işçi sınıfını temel almamızı eleştirdiler.

Sonuç olarak, bazı eksikliklerine karşın gezimiz eğitici ve geziden olumlu yönde etkilenen unsurların bize daha da yakınlaşması açısından kazanımlarla dolu bir gezi oldu.

Antakya'dan Ekimciler

Adana'da tekstil işçisi olmak...

Adana Organize Sanayinde kurulu bir tekstil fabrikasında çalışıyorum. Yaklaşık 120 işçi çalışıyor. Tek kat gelen ipler katlama ve büküm makinalarında işlenip kumaş fabrikalarına yollanıyor. Çalışma koşulları çok ağır. Günde ortalama 9-9,5 saat çalışıyoruz. İki makinaya 3 işçi düşüyor. İşleri makinaların etrafında 9 saat koşarak ancak yetiştirebiliyoruz. Aksi taktirde iki defa uyarılıp kapı dışarı ediliyoruz. Yemek sorunu, servis sorunu, sendika, sigorta (3 ay sonra yapmaları), 8 saat mesaiden sonra bir veya birbuçuk saat ambarda ek işlerde çalıştırılmamız, insanca yaşayabilmemiz için alınterimizin karşılığı olan ücreti almamız vb. pek çok sorunumuz var. Ki bunlar genelde tüm tekstil fabrikalarında yaşananan sorunlar.

10 yıllık geçmişi olan fabrika olmasına rağmen bugüne kadar ne bir direniş, ne de bir grev yaşanmış. Özetle mücadele geçmişi olmayan bir yer.

Organize Sanayinde bir çok tekstil fabrikası bulunmaktadır. Genelde genç, deneyimsiz ve Kürdistan ve Anadolu'nun köylerinden göç eden insanlar çalıştırılmaktadır. Özellikle bu sektörde işçiler yoğun sömürü ve ağır çalışma koşulları altında ezilmektedir. Biz öncü işçilerin elinde o kadar çok malzeme var ki, bunu değerlendirmeyi başardığımız koşullarda asalak sermaye sınıfına hakettiği dersi verebileceğiz. Bunun için de işçilerin mücadeleye çekilmesi, bilinçlenmesi ve örgütlenmesi doğrultusundaki çalışmalarımızı daha fazla yoğunlaştıracağız. Bugünkü sömürü düzenini yıkmak, yerine işçi ve emekçilerin eşit ve özgür olduğu düzeni-sosyalizmi kurmak için, işçileri yarının komünist işçi partisinin saflarına kazanmak için daha çok çalışacağız.

A.Yılmaz/Adana

Eylül'de, resim parti organı "Dyelo Naroda" yazı kurulunun başmakalesinde şunları yazmaları neden şaşırtıcı olsun:

"... Köyde, özellikle Merkezi Rusya'da hala egemen olan bağımlılık ilişkilerinin ortadan kaldırılmaları için neredeyse hiçbir şey yapılmadı... Çoktan beri Geçici Hükümet'in önünde bulunan, hatta Hukuk Konseyi'nin sırat köprüsünü bile geçen köyde toprak ilişkilerinin düzenlenmesi üzerine yasa, yazı odalarının derinliklerinde bir yerlerde umutsuzca takılıp kaldı... Cumhuriyetçi hükümetimizin, eski Çarlık hükümeti geleneklerinden kurtulmaktan henüz çok uzak olduğunu, Stolipin yöntemlerinin devrimci bakanların yöntemlerinde yaşamaya devam ettiğini iddia ederken haksız mıyız?"

Bunu resmi Sosyal-Devrimciler yazıyor! Bir düşünün: Koalisyon yandaşları, bir köylü ülkesinde yedi ay devrimden sonra, köylülerin "bağımlılığı"nı, çiftlik sahipleri tarafından köleleleştirilmelerini ortadan kaldırmak için neredeyse hiçbir şey yapılmadığını kabul etmek ***zorunda kalıyor!*** Bu Sosyal-Devrimciler meslekdaşları Kerenski'yle onun hükümet çetesini ***Stolipinciler*** olarak nitelemek zorunda kalıyorlar.

Karşıtlarımızın kampında, sadece koalisyonun çöktüğünü, Kerenski'ye tahammül eden resmi Sosyal-Devrimcilerin, ***halk düşmanı, köylü düşmanı karşı-devrimci*** bir partiye dönüştüğünü değil, aynı zamanda tüm Rus devriminin bir dönüm noktasında bulunduğunu doğrulayan daha ikna edici bir belge olabilir mi?

Bir köylü ülkesinde, Sosyal-Devrimci Kerenski, Menşevik Nikitin, Gvozdev ve sermayeyi ve toprak sahiplerinin çıkarlarını temsil eden diğer bakanların hükümetine karşı bir köylü ayaklanması! Bu ayaklanmanın, cumhuriyetçi hükümet tarafından askeri önlemler yardımıyla bastırılması!

Bu olgular karşısında, hala dürüst bir proletarya taraftarı olup da aynı zamanda krizin olgunlaştığını, devrimin muazzam bir dönüşüm yaşadığını ve hükümetin köylü ayaklanması üzerindeki zaferinin, şimdi devrimin kesin biçimde gömülmesi, Kornilovculuğun kesin zaferi olacağını inkar etmek mümkün mü?

III

Şu açık: Bir köylü ülkesinde yedi aylık demokratik cumhuriyetten sonra işler bir köylü ayaklanmasına varıyorsa, bu, çürütülmez biçimdi devrimin tüm ülke çapında çöküşünü ispatlar, bu devrimin son derece ağır bir krizden geçtiğini ve karşı-devrimci güçlerin şimdi emellerine ulaşmak için ***herşeyi göze aldıklarını*** ispatlar.

Bu tamamen açıktır. Köylü ayaklanması gibi bir olgu karşısında tüm politik belirtilerin, bunlar tüm ülke çapındaki krizin şiddetlenmesine ters düşse bile, en ufak bir önemi yoktur.

Fakat tüm belirtiler, tam tersine, tüm ülke çapındaki krizin olgunlaştığına işaret ediyor.

Rusya'nın genel devletsel yaşamında, tarım sorununun yanı sıra, özellikle de nüfusun küçük-burjuva kitleleri için, ulusal sorun büyük önem taşımaktadır. Ve Bay Tsereteli ve ortakları tarafından kotarılan "Demokratik" Konferansta "ulusal" kuryenin radikalizmde ikinci sırada olduğunu görüyoruz: Koalisyona karşı verilen oy oranında (55'ten 40'ı) sadece sendikaların gerisindedir ve İşçi ve Asker temsilcileri Sovyeti kuryesini ***geçmektedir.*** Kerenski Hükümeti, köylü ayaklanmasını bastırmanın hükümeti, gerici Fin burjuvazisini güçlendirmek için devrimci birlikleri Finlandiya'dan geri çekiyor. Ukrayna'da genelde Ukraynalıların, özelde de Ukraynalı birliklerin hükümetle çatışkıları artıyor.

Devamla, savaş dönemlerinde bütün devlet yaşamında özellikle önemli bir rol oynayan orduyu alalım. Finlandiya birliklerinin ve Baltık Donanmasının Hükümete tamamen ***sırt çevirdiğini*** gördük. Bütün cephe adına konuşan, Bolşevik olmasına rağmen, herhangi bir Bolşevikten daha devrimci tarzda askerlerin savaşı sürdüremeyeceklerini açıklayan subay Dubasov'un tanıklığı var. Hükümet raporlarında askerlerin ruh halinin "asabi" olduğu, "düzen" için (yani bu birliklerin köylü ayaklanmasını bastırmaya katılmaları için) güvence bulunmadığı belirtiliyor. Ve nihayet, 17.000 askerden 14.000'inin Bolşeviklerden yana oy kullandığı Moskova'daki oylamayı görüyoruz.

Genel olarak Bölge Duma seçimlerindeki bu oy oranları genel ulusal ruh halinde meydana gelen derin değişikliğin en şaşırtıcı belirtilerinden birisidir. Moskova'nın Petrograd'dan daha küçük-burjuva olduğunu herkes bilir. Moskova proletaryasının kırla

kıyas kabul etmez sıkı ilişkileri olduğu, köylülere daha çok sempati duyduğu, köydeki köylülerin ruh haline daha yakın olduğu sık sık doğrulanan ve tartışma götürmez bir olgudur.

Ve şimdi Moskova'da Sosyal-Devrimcilerle Menşeviklerin oy oranı Haziran'da yüzde yetmiştin yüzde onsekize düşüyor. Küçük-burjuvazi, halk, hiç kuşkusuz koalisyona sırt çevirmiştir. Kadetlerin oy payı ise yüzde 17'den 30'a çıkmıştır, fakat "sağ" Sosyal-Devrimciler ve "sağ" Menşevikler açıkça onlara katılmış olmalarına rağmen umutsuz bir azınlık olarak kalmışlardır. Ve "Ruskiye Vyeodomosti" Kadetlerin ***mutlak*** oy sayısının 67.000'den 62.000'e düştüğünü söylüyor. Sadece Bolşeviklerin oy sayısı 34.000'den 82.000'e yükselmiştir: Bolşevikler toplam oyların yüzde 47'sini aldılar. Artık sol Sosyal-Devrimcilerle birlikte Sovyetlerde, orduda ve ***ülkede*** çoğunluğa sahip olduğumuza hiçbir kuşku yoktur.

Sadece semptomatik değil, aynı zamanda son derece gerçek bir önemi olan demiryolu ve posta memurları ordusunun, eskiden olduğu gibi şimdi de Hükümetle şiddetli bir çatışkı içinde olması, hatta Menşevik anavatan savunucularının "kendi" bakanları Nikitin'den hiç hoşnut olmaması ve resmi Sosyal-Devrimcilerin Kerenski ve ortaklarını "Stolipinciler" olarak adlandırmaları olgusu da dahildir. Hükümete Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler tarafından böyle bir "destek" verilmesinin, eğer gerçekten bir anlamı varsa, bunun sadece olumsuz bir anlam olabileceği açık değil mi? (...)

V

Evet, Merkez Yürütme Komitesi liderleri, burjuvazi ve çiftlik sahiplerini savunma yönünde doğru bir taktik izliyorlar. Ve kuşkusuz eğer Bolşevikler anayasal hayallere, Sovyetler Kongresi'ne ve Kurucu Meclis'in toplantıya çağrılmasına "inanma", Sovyetler Kongresi'ni "bekleme" gibi tuzaklara düşselerdi, proletarya davasına ***ihanet eden zavallılar*** olurlardı.

Hain olurlardı, çünkü bu hareketleriyle, donanmada bir ayaklanma başlatmış devrimci Alman işçilerini satmış olurlardı. Bu koşullar altında Sovyetler Kongresini "beklemek" vs. ***enternasyonalizme ihanet***, uluslararası sosyalist devrim davasına ihanet olurdu.

Çünkü enternasyonalizm lafta değil, dayanışma teminatlarında, kararlarda değil, ***eylemdedir.***

Bolşevikler ***köylülere*** ihanet etmiş olurlardı, çünkü "Dyelo Naroda"nın ***bile*** Stolopinci diye nitelediği Hükümetin köylü ayaklanmasını bastırmasına göz yummak, tüm devrimi mahvetmek, kesin ve onarılmaz biçimde ***mahvetmek*** demektir. Anarşi üzerine, kitlelerin kayıtsızlığının artması üzerine yaygara koparılıyor: Köylülerin bir ayaklanmaya itildiği ve sözümona "devrimci demokrasi"nin bu ayaklanmanın askeri güçle ezilmesine sabırla göz yumduğu bir durumda kitleler seçime nasıl kayıtsız kalmasın!!

Bolşevikler demokrasiye ve özgürlüğe ihanet etmiş olurlardı, çünkü böyle bir anda köylü ayaklanmasının bastırılmasına göz yummak, ***tıpkı*** "Demokratik Konferans"ın ve "Ön Parlemento"nun tahrif edildiği ***gibi***, Kurucu Meclis seçimlerinin de -belki de daha kötü, daha kaba biçimde- tahrif edilmesi ***demektir.***

Kriz olgunlaşmıştır. Rus devriminin tüm geleceği tehlikededir. Bolşevik Partinin şerefi tehlikededir. Sosyalizm için uluslararası işçi devriminin tüm geleceği tehlikededir.

Kriz olgunlaşmıştır...

12 Ekim (29 Eylül) 1917

Seçme Eserler, Cilt: 6, İnter Yayınları, s.232-238

Ekim Devrimi'nin öngünleri...

Kriz olgunlaşmıştır

V.İ.LENİN

I

Hiç kuşku yok ki Eylül'ün son günleri, Rus tarihinde ve büyük ihtimalle dünya devriminde de muazzam bir ani değişikliği getirmiştir.

Uluslararsı işçi devrimi, büyük bir özveri ve cesaretle, kokuşmuş resmi "sosyalizm"den -gerçekte sosyal-şovenizmdir- geriye kalmış olan dürüst unsurları temsil eden tek tek kişilerin hareketiyle başladı. Almanya'da Liebknecht, Avusturya'da Adler, İngiltere'de Maclean, dünya devriminin öncüsü zorlu rolünü üstlenmiş bu kahramanların en ünlülerindendir. Bu devrimin tarihsel hazırlığındaki ikinci aşama, gerek resmi partilerin bölünmesinde, gerekse de illegal yazının yayınlanmasında ve sokak gösterilerinde ifadesini bulan kitleler içindeki geniş kaynama idi. Savaşa karşı protesto güçlendi -resmi rakamların kovuşturmalarına maruz kalanların sayısı arttı. Yasallığıyla ve özgürlüğüyle övünen ülkelerin, Almanya, Fransa, İtalya ve İngiltere'nin hapishaneleri onlarca, yüzlerce enternasyonalistle, savaş karşıtıyla, işçi devrimi taraftarıyla doldu.

Şimdi, devrimin öngünü olarak nitelenebilecek üçüncü aşama başlamıştır. Özgür İtalya'da parti liderlerinin kitleler halinde tutuklanması ve özellikle Almanya'da ilk ***askeri ayaklanmalar,*** hiç kuşkusuz bu büyük değişikliğin belirtileri, dünya çapında ***devrimin öngününün*** işaretleridir.

Kuşkusuz Almanya'da eskiden de orduda münferit isyan olayları olmuştu; fakat bunlar öylesine önemsiz, öylesine bölük pörçük, öylesine zayıftı ki, gizlenebilmiş, sessizce geçiştirilebilmiş ve böylece -esas mesele buydu- ***kitlelere bulaşması*** engellenebilmişti. Fakat sonunda donanmada, olağanüstü gelişmiş ve inanılmaz bir titizlikle uygulanan Alman askeri zindan rejimine rağmen, gizlenmesi ve sessizce geçiştirilmesi mümkün olmayan bir hareket olgunlaştı.

Kuşkusuz: Önümüzde bir proleter dünya devrimi var ve bütün ülkelerin proleter enternasyonalistleri arasında nispeten en büyük özgürlükten yararlanan, bir legal partiye ve iki düzine kadar gazeteye sahip olan, başkentlerdeki İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyetleri ve halk kitlelerinin çoğunluğu bugünkü devrimci anda yanımızda olan biz Rus Bolşeviklerine karşı şu sözler sarfedilir ve sarfedilmelidir: "Çok verilenden çok istenir!"

II

Rusya'da devrim hiç kuşkusuz dönüm noktasına ulaştı.

Bu köylü ülkesinde, daha düne kadar küçük-burjuva demokrasisi içinde egemenliği elinde bulunduran Sosyal-Devrimci ve Menşevik partiler tarafından desteklenen bir devrimci cumhuriyetçi hükümet altında, bir ***köylü ayaklanması*** gelişmektedir.

İnanılmaz ama bu bir olgudur.

Bu olgu biz Bolşevikleri şaşırtmıyor. Biz her zaman, burjuvaziyle kötü ünlü "koalisyon" hükümetinin, demokratizme ve devrime ***ihanetin*** bir hükümeti, ***emperyalist*** katliamın bir hükümeti, kapitalistleri ve junkerleri halktan ***korumanın*** bir hükümeti olduğunu söyledik.

Sosyal-Devrimcilerle Menşeviklerin dolandırıcılığı sayesinde, Rusya'da, cumhuriyet altında, devrim sırasında Sovyetlerin yanında, kapitalistlerin ve çiftlik sahiplerinin bir hükümeti de varlığını sürdürdü ve sürdürüyor. Acı ve tehlikeli gerçeklik budur. Rusya'da emperyalist savaşın sürdürülmesinin ve sonuçlarının halka getirdiği acılar gözüne alındığında, bir köylü ayaklanmasının başlaması ve yayılması neden şaşırtıcı olsun?

Bolşevik karşıtlarının, ***resmi*** Sosyal-Devrimci Partinin, "koalisyon"u her zaman desteklemiş, daha son günlere ya da haftalara kadar halkın çoğunluğunun yanında bulunduğu, koalisyon politikasının köylülerin çıkarına ihanet ettiğine inanan "yeni" Sosyal-Devrimcileri her zamanki gibi aşağılayan ve kovuşturan bu aynı partinin liderlerinin 29

(Devamı s.22'de)